

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0189

Budoucnost zemědělství a společná zemědělská politika po roce 2027

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. září 2025 o budoucnosti zemědělství a společné zemědělské politice po roce 2027 (2025/2052(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 13, 38 a 39 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), kterými se stanoví společná zemědělská politika (SZP) a její cíle,
- s ohledem na články 40 a 42 SFEU, kterými se stanoví společná organizace zemědělských trhů a rozsah, v jakém se pravidla hospodářské soutěže vztahují na zemědělskou produkci a obchod se zemědělskými produkty,
- s ohledem na článek 349 SFEU, jenž definuje status nejvzdálenějších regionů a stanoví podmínky pro uplatňování Smluv v těchto regionech,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. února 2025 s názvem „Vize pro zemědělství a potraviny – Společné utváření atraktivního zemědělského a potravinářského odvětví EU pro budoucí generace“ (COM(2025)0075),
- s ohledem na průzkum Eurobarometr z roku 2024 s názvem „Evropané, zemědělství a SZP“¹,
- s ohledem na směrnici Rady 98/58/ES ze dne 20. července 1998 o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely²,

¹ Průzkum Evropského parlamentu Eurobarometr z jara 2024 byl proveden v období od 7. února do 3. března 2024 ve 27 členských státech EU.

² Úř. věst. L 221, 8.8.1998, s. 23, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1998/58/oj?eliuri=eli%3Adir%3A1998%3A58%3Aoj&locale=cs>.

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. ledna 2025 nazvané „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“ (COM(2025)0030),
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2022 k navýšení víceletého finančního rámce na období 2021–2027: odolný rozpočet EU připravený na nové výzvy¹,
- s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 nazvanou „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“,
- s ohledem na zprávu Sauliho Niinistöa ze dne 30. října 2024 nazvanou „Společně bezpečnější – posílení civilní a vojenské připravenosti a pohotovosti Evropy“,
- s ohledem na zprávu Enrica Letty z dubna 2024 s názvem „Více než trh – rychlost, bezpečnost, solidarita“,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. března 2024 nazvané „Tvorba budoucnosti s pomocí přírody: posílení biotechnologií a biovýroby v EU“ (COM(2024)0137),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1468 ze dne 14. května 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, pokud jde o standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu, schémata pro klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat, změnu strategických plánů SZP, přezkum strategických plánů SZP a osvobození od kontrol a sankcí²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2117 ze dne 2. prosince 2021, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, nařízení (EU) č. 1151/2012 o režimech

¹ Úř. věst. C 177, 17.5.2023, s. 115.

² Úř. věst. L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj?eliuri=eli%3Areg%3A2024%3A1468%3Aoj&locale=cs>.

³ Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj?eliuri=eli%3Areg%3A2021%3A2115%3Aoj&locale=cs#>. Oprava závěrečného aktu (32021R2115R(03)), Úř. věst. L 227, 1.9.2022, s. 136. Oprava závěrečného aktu (32021R2115R(02)), Úř. věst. L 181, 7.7.2022, s. 35.

jakosti zemědělských produktů a potravin, nařízení (EU) č. 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a nařízení (EU) č. 228/2013, kterým se stanoví zvláštní opatření v oblasti zemědělství ve prospěch nejvzdálenějších regionů Unie¹,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 228/2013 ze dne 13. března 2013, kterým se stanoví zvláštní opatření v oblasti zemědělství ve prospěch nejvzdálenějších regionů Unie a zrušuje nařízení Rady (ES) č. 247/2006²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ze dne 11. dubna 2024 o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty, jakož i zaručené tradiční speciality, a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2019/787 a (EU) 2019/1753 a zrušuje nařízení (EU) č. 1151/2012⁴,
- s ohledem na evropskou občanskou iniciativu „Konec doby klecové“ a na své usnesení ze dne 10. června 2021 o této iniciativě⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. května 2023 o provádění projektu „Ovoce, zelenina, mléko a mléčné výrobky do škol“ podle nařízení o společné organizaci trhů⁶,
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 26. března 2025 nazvané „Evropská strategie unie připravenosti“ (JOIN(2025)0130),

¹ Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 262, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2117/oj?eliuri=eli%3Areg%3A2021%3A2117%3Aoj&locale=cs>. Oprava závěrečného aktu (32021R2117R(04)), Úř. věst. L 192, 31.7.2023, s. 34.

² Úř. věst. L 78, 20.3.2013, s. 23, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj?eliuri=eli%3Areg%3A2013%3A228%3Aoj&locale=cs>.

³ Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj?eliuri=eli%3Areg%3A2021%3A2116%3Aoj&locale=cs>.

⁴ Úř. věst. L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj?eliuri=eli%3Areg%3A2024%3A1143%3Aoj&locale=cs>.

⁵ Úř. věst. C 67, 8.2.2022, s. 131.

⁶ Úř. věst. C, C/2023/1063, 15.12.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/1063/oj?eliuri=eli%3AC%3A2023%3A1063%3Aoj&locale=cs>.

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. listopadu 2021 nazvané „Plán pro nepředvídané události pro zajištění dodávek potravin a potravinového zabezpečení v dobách krize“ (COM(2021)0689),
- s ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 12. listopadu 2021, kterým se zřizuje skupina odborníků pro evropský mechanismus připravenosti a reakce na krize v oblasti potravinového zabezpečení¹,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. března 2022 nazvané „Zajištění potravinového zabezpečení a posílení odolnosti potravinových systémů“ (COM(2022)0133),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 9. listopadu 2022 s názvem „Zajištění dostupnosti a cenové dostupnosti hnojiv“ (COM(2022)0590),
- s ohledem na zprávu Organizace OSN pro výživu a zemědělství z roku 2024 nazvanou „Stav potravinářství a zemědělství v roce 2024“²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. října 2023 o generační obměně v zemědělských podnicích budoucnosti v EU³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2022 o tématu „dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040“⁴,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. května 2022 nazvané „Lidé na prvním místě, zajištění udržitelného růstu podporujícího začlenění, využívání potenciálu nejvzdálenějších regionů EU“ (COM(2022)0198),
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 19. února 2025 s názvem „Jak by díky zahrnutí metody LEADER a komunitně vedeného místního rozvoje do programů na období po roce 2027 bylo možné zlepšit provádění dlouhodobé vize pro venkovské oblasti EU“⁵,

¹ Úř. věst. C 461 I, 15.11.2021, s. 1.

² FAO, „The State of Food and Agriculture 2024 – Value-driven transformation of agrifood systems“, Řím, 2024, <https://doi.org/10.4060/cd2616en>.

³ Úř. věst. C, C/2024/2658, 29.4.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/2658/oj?eliuri=eli%3AC%3A2024%3A2658%3Aoj&locale=cs>.

⁴ Úř. věst. C 177, 17.5.2023, s. 35.

⁵ Úř. věst. C, C/2025/1703, 26.3.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/1703/oj?eliuri=eli%3AC%3A2025%3A1703%3Aoj&locale=cs>.

- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2023 o sdělení Komise o zajištění dostupnosti a cenové dostupnosti hnojiv¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2023 o posouzení nového sdělení Komise o nejvzdálenějších regionech²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. června 2023 s názvem „Zajištění potravinového zabezpečení a dlouhodobé odolnosti zemědělství v EU“³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. února 2017 o biologických pesticidech představujících nízké riziko⁴,
- s ohledem na zprávu strategického dialogu o budoucnosti zemědělství v EU ze dne 4. září 2024 nazvanou „Společná perspektiva zemědělství a potravinářství v Evropě“,
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 19. června 2024 nazvané „Budoucnost společné zemědělské politiky“⁵,
- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 17. ledna 2024 nazvané „Podpora vlastní a udržitelné produkce potravin: strategie pro společnou zemědělskou politiku po roce 2027“⁶,
- s ohledem na závěry studie Komise na podporu hodnocení režimů podpory EU pro zemědělství v nejvzdálenějších regionech (POSEI) z roku 2024, které potvrzují účinnost a význam tohoto programu pro zabezpečení potravin, územní, sociální a hospodářskou soudržnost

¹ Úř. věst. C 283, 11.8.2023, s. 51.

² Úř. věst. C, C/2024/480, 23.1.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/480/oj?eliuri=eli%3AC%3A2024%3A480%3Aoj&locale=cs>.

³ Úř. věst. C, C/2024/483, 23.1.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/483/oj?eliuri=eli%3AC%3A2024%3A483%3Aoj&locale=cs>.

⁴ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 184.

⁵ Úř. věst. C, C/2024/5363, 17.9.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/5363/oj?eliuri=eli%3AC%3A2024%3A5363%3Aoj&locale=cs>.

⁶ Úř. věst. C, C/2024/2099, 26.3.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/2099/oj?eliuri=eli%3AC%3A2024%3A2099%3Aoj&locale=cs>.

- a pro zachování zemědělské činnosti ve zvláště zranitelných ostrovních a nejvzdálenějších regionech¹,
- s ohledem na zprávu Evropského výboru regionů ze dne 7. října 2024 nazvanou „Stav regionů a měst v Evropské unii“,
 - s ohledem na prohlášení koordinační skupiny Paktu pro venkov ze dne 18. prosince 2024 o budoucnosti venkovských oblastí a politiky rozvoje venkova v Evropské unii,
 - s ohledem na analýzu Evropské centrální banky z června 2025 týkající se zvýšení výrobních nákladů, ztráty reálné hodnoty a makroekonomických projekcí Evropské centrální banky ve vztahu k míře inflace zaznamenané v eurozóně²,
 - s ohledem na stanovisko Výboru pro životní prostředí, klima a bezpečnost potravin,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova (A10-0143/2025),
- A. vzhledem k tomu, že společná zemědělská politika (SZP) je základní a dobře zavedenou politikou EU, která plní v současném nejistém geopolitickém kontextu strategicky důležitou úlohu a je klíčovou součástí potravinového zabezpečení, obrany a strategické autonomie EU;
- B. vzhledem k tomu, že cíle SZP se musí i nadále zakládat na zajištění vyšší zemědělské produkce a produktivity a musí přispívat k přiměřené životní úrovni zemědělského obyvatelstva zvyšováním příjmů, podporovat stabilitu, udržitelnost a konkurenceschopnost odvětví zemědělství a lesnictví EU a přispívat k rozvoji venkova; vzhledem k tomu, že je třeba zohlednit zvláštní charakteristiky zemědělství, zejména s ohledem na výzvy, krize a scénáře konfliktů související s klimatem; vzhledem k tomu, že SZP přispívá k produkci potravin a posiluje její odolnost, pokud jde o množství, kvalitu

¹ Evropská komise: Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, ECORYS, EEIG AGROSYNERGIE a METIS, „Evaluation support study of the EU support schemes for agriculture in the outermost regions (POSEI) and small Aegean Islands (SAI) – Final report“ („Studie na podporu hodnocení režimů podpory EU pro zemědělství v nejvzdálenějších regionech (POSEI) a menších ostrovech v Egejském moři (SAI) – závěrečná zpráva“), Úřad pro publikace Evropské unie, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2762/926041>.

² Evropská centrální banka, „Makroekonomické projekce pracovníků Eurosystemu z června 2025“, https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202506_eurosystemstaff~16a68fbaf4.en.html.

a cenovou dostupnost pro spotřebitele, jakož i produkci surovin pro různá využití související s biohospodářstvím;

- C. vzhledem k tomu, že v souladu s Evropskou strategií unie připravenosti je třeba zařadit zemědělství do čela hospodářské a politické agendy a uznat jeho úlohu jakožto klíčové složky bezpečnostní a obranné politiky EU; vzhledem k tomu, že produktivní zemědělská půda má proto strategický význam a spolu s kvalitou půdy, vody, ovzduší a biologické rozmanitosti je klíčovým faktorem zemědělské produkce, který je nutné chránit;
- D. vzhledem k tomu, že dne 14. ledna 2025 vydalo více než 150 laureátů Nobelovy ceny a Světové potravinové ceny otevřený dopis, v němž vyzvali světové lídry, aby urychleně za prioritu stanovili zemědělský výzkum, a bylo tak možné uspokojit potravinové potřeby předpokládaného počtu obyvatel, který má do roku 2050 činit 9,7 miliardy lidí¹;
- E. vzhledem k tomu, že nezmění-li se stávající politický rámec, předpokládá se, že dojde k poklesu zemědělské produkce Evropské unie², čímž se zvýší riziko nedostatku potravin a potravinové chudoby v EU a přispěje k celosvětovému nedostatku potravin, a EU tak dobrovolně zanedbá svůj agronomický potenciál;
- F. vzhledem k tomu, že odvětví lesnictví nespadá do pravomoci Evropské unie, ale členských států;
- G. vzhledem k tomu, že SZP musí být posílena a dále zjednodušena, musí se stát pružnější a modernější a zároveň se musí zachovat její soudržná struktura a zajistit udržitelnost zemědělské produkce EU v celém jejím environmentálním, sociálním a hospodářském rozměru; vzhledem k tomu, že je nezbytné umožnit zemědělskému odvětví EU lépe reagovat jak na potřeby aktivních zemědělců, tak na očekávání evropské společnosti, pokud jde o potravinové zabezpečení, bezpečnost a kvalitu potravin, zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, vodohospodářskou odolnost, duševní zdraví, generační obměnu a rovnost žen a mužů; vzhledem k tomu, že je zásadní snížit byrokratickou zátěž a poskytnout zemědělcům, zemědělským pracovníkům a jejich komunitám odpovídající finanční prostředky, aby mohli mít uspokojivou životní úroveň a mohli se snadněji přizpůsobit novým výzvám;

¹ Ciechanover, A., Yonath, A. E., Riess, A. G., Adesina, A. A., Heeger, A., Fert, A., Leggett, A. J., Zeilinger, A., Patapoutian, A., Warshel, A., McDonald, A. B., Hershko, A., Barish, B. C., Marshall, B. J., Kobilka, B. K., & others. (2025). „Laureate letter 2025: Hunger’s tipping point – An urgent call to transform food and nutrition security“, 2025.

² Evropská komise: Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, „EU agricultural outlook 2024–2035“, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2024, doi:10.2762/2329210.

- H. vzhledem k tomu, že je třeba jednoznačně zachovat dvoupilířovou strukturu SZP; vzhledem k tomu, že tato struktura by měla zajišťovat rovnováhu mezi podporou příjmů v rámci pilíře I, která zemědělcům pomáhá zachovat si životaschopnost nebo jí dosáhnout a vyrábět pro trh, a to se 100 % přímými platbami financovanými EU, a agroenvironmentálními opatřeními a investiční podporou v rámci dostatečně financované politiky rozvoje venkova v rámci pilíře II, jež jsou podporovány spolufinancovanými opatřeními s cílem lépe řešit konkrétní okolnosti;
- I. vzhledem k tomu, že sblížování přímých plateb v rámci členských států i mezi nimi má zásadní význam pro zaručení spravedlivých podmínek podpory pro zemědělce a pro zajištění spravedlivé hospodářské soutěže na jednotném trhu; zdůrazňujíc, že přímé platby představují stabilní a předvídatelný podíl ročních příjmů zemědělských podniků a že jejich spravedlivé rozdělení v celé Unii je nezbytné, má-li se předcházet opouštění půdy, poskytovat zvláštní podpora novým a mladým zemědělcům a zajistit hospodářská životaschopnost zemědělství a regionální soudržnost;
- J. vzhledem k tomu, že s ohledem na probíhající diskusi o budoucnosti víceletého finančního rámce (VFR) je nezbytné, aby fondy SZP zůstaly oddělené od ostatních a nebyly sloučeny do jednoho vnitrostátního fondu, a zachovaly se tak rovné podmínky pro zemědělce v různých členských státech;
- K. vzhledem k tomu, že SZP odráží rozmanitost regionů, tradic a zemědělských systémů EU, včetně široké škály zemědělských struktur, druhů zemědělské činnosti a produktů;
- L. vzhledem k tomu, že jakékoli změny současné SZP nebo nové právní předpisy by měly být provedeny tak, aby zajistily stabilitu v tomto odvětví a větší právní jistotu pro zemědělce a majitele lesů, kteří požadují jednodušší SZP, jež bude podporovat příjmy, zajistí udržitelnost a zohledňuje sezónní omezení a potřebu dlouhodobého plánování v rámci zemědělské produkce; vzhledem k tomu, že tato opatření by měla být vypracována po konzultaci se zúčastněnými stranami, měla by zabránit zbytečné administrativní zátěži, poskytovat přiměřená přechodná období a měla by být podpořena dostatečnými rozpočty na přizpůsobení se;
- M. vzhledem k tomu, že SZP, která je základním kamenem Evropského konsensu o rozvoji, je vzhledem k současným výzvám důležitější než kdy jindy; vzhledem k tomu, že SZP podporuje přibližně 9,1 milionu zemědělských podniků v celé Evropě, což představuje 37% pokles počtu zemědělských podniků oproti roku 2005, kdy jich bylo evidováno 14,4 milionu, a vzhledem k tomu, že tento pokles je doprovázen poklesem příjmů zemědělců o 12 % na hektar; vzhledem k tomu, že 77 % občanů EU souhlasí s tím, že EU prostřednictvím SZP plní svou úlohu, tj. že zajišťuje stabilní dodávky bezpečných,

zdravých, udržitelných, kvalitních a cenově dostupných potravin pro 450 milionů spotřebitelů; vzhledem k tomu, že venkovské oblasti pokrývají 83 % území EU a žije v nich 30 % obyvatelstva EU; vzhledem k tomu, že zemědělská půda představuje 40 % území EU a že zemědělsko-potravinářský sektor se podílí přibližně 7 % na HDP EU a zaměstnává přibližně 17 milionů osob;

- N. vzhledem k tomu, že podle Eurostatu¹ tvoří 93 % zemědělských podniků v EU rodinné zemědělské podniky; vzhledem k tomu, že tento jedinečný evropský model je třeba zachovat, neboť se jedná o klíčový faktor odolnosti a hospodářské životaschopnosti venkovských oblastí;
- O. vzhledem k tomu, že zemědělství je více než jen zaměstnání, je to způsob života, který je zakořeněn v přírodě, historickém a kulturním dědictví, tradicích a venkovské komunitě a jehož pozitivní dopad na společnost stále není plně doceněn; zdůrazňuje, že multifunkčnost zemědělství v EU přináší širokou škálu příležitostí pro zaměstnanost a diverzifikaci podniků ve venkovských oblastech, například prostřednictvím služeb agroturistiky, zemědělsko-potravinářského odvětví a bioekonomiky, výroby energie z obnovitelných zdrojů, udržitelného cestovního ruchu, školních návštěv a přímého prodeje; vzhledem k tomu, že tato multifunkčnost přispívá k růstu podporujícímu začlenění, blahobytu komunit a poskytování sociálních, vzdělávacích a zdravotních služeb ve venkovských oblastech;
- P. vzhledem k tomu, že v letech 2022 a 2023 činila inflace cen potravin v Evropské unii téměř 25 %, přičemž v některých zemích dosáhla až 50 %, což mělo závažné hospodářské a sociální důsledky, a vzhledem k tomu, že je naprosto nezbytné ceny zemědělských produktů stabilizovat, aby se tak zajistila makroekonomická stabilita a hospodářská bezpečnost;
- Q. vzhledem k tomu, že přímé platby na plochu mají zásadní význam pro hospodářskou udržitelnost evropského zemědělství, hrají klíčovou úlohu při zachování udržitelné produkce a zajišťování spravedlivého a přiměřeného příjmu zemědělců, čímž zvyšují ziskovost, zajišťují stabilitu a zaručují minimální úroveň bezpečnosti; vzhledem k tomu, že by měla být zajištěna větší podpora pro ženy, nové, mladé a rodinné zemědělce, malé a střední podniky, zejména pak ve znevýhodněných oblastech, jakož i pro odvětví podporovaná ze sociálně-ekonomických nebo environmentálních důvodů;
- R. vzhledem k tomu, že je důležité zajistit, aby platby v rámci podpory poskytované podle prvního pilíře SZP byly směřovány na všechny

¹ Eurostat, „Agriculture statistics - family farming in the EU“, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Agriculture_statistics_-_family_farming_in_the_EU.

aktivní profesionální zemědělce, jejichž příjem buď plyne částečně, nebo zcela ze zemědělské produkce, ať už se jí věnují na plný, nebo částečný úvazek;

- S. vzhledem k tomu, že tyto přímé platby by měly přispívat ke zvýšení konkurenceschopnosti a zlepšení udržitelnosti a odolnosti zemědělského odvětví EU, přičemž by současně měly odrážet specifické potřeby a regionální rozmanitost; vzhledem k tomu, že hlavním faktorem ziskovosti zemědělců musí být i nadále produkce zdravých potravin, s možností doplňovat příjmy činnostmi, jako je výroba energie, zachycování uhlíku nebo udržitelný cestovní ruch;
- T. vzhledem k tomu, že ve VFR na období 2021–2027 byly prostředky přidělené na SZP ve srovnání s předchozím VFR sníženy jak v nominálním, tak v reálném vyjádření; vzhledem k tomu, že celkové výdaje EU na SZP v posledních letech výrazně poklesly navzdory výraznému zvýšení ambicí SZP v oblasti životního prostředí; vzhledem k tomu, že tento pokles měl významný dopad na příjmy zemědělců;
- U. vzhledem k tomu, že zemědělci čelí rostoucí nestabilitě cen způsobené výkyvy na světových trzích a v evropské produkci, a to v důsledku globalizovaného charakteru potravinového řetězce, o čemž svědčí nedávný příval obilí ze zemí mimo EU a nárůst cen hnojiv; vzhledem k tomu, že se rovněž potýkají s makroekonomickou a geopolitickou nejistotou, zdravotními krizemi, nákazami zvířat, trendy spočívajícími v koncentraci trhu, přebytky v některých evropských odvětvích a nepředvídatelností výnosů v důsledku častějších extrémních povětrnostních jevů a přírodních katastrof souvisejících s klimatem;
- V. vzhledem k tomu, že evropské zemědělství se musí zabývat novými a rostoucími výzvami a plnit priority EU, jako je potravinové zabezpečení a odolnost vůči změně klimatu; vzhledem k tomu, že to vyžaduje navýšení rozpočtu SZP v příštím VFR ve stálých cenách, což by mělo být jednou z politických priorit EU, aby se zabránilo ztrátě reálné hodnoty plateb a vyřešily se současné i budoucí výzvy v EU;
- W. vzhledem k tomu, že nepřizpůsobení VFR inflaci by mohlo vést ke ztrátě až 54 % SZP, tj. 250 miliard EUR do roku 2034, což by vážně oslabilo schopnost EU zachovat si potravinovou soběstačnost a účinně reagovat na vnitřní i celosvětové požadavky;
- X. vzhledem k tomu, že příjmy ze zemědělství zůstávají téměř ve všech členských státech pod průměrem zbytku hospodářství a v hospodářství EU činí 47 % průměrných hrubých mezd a platů, a vzhledem k tomu, že lidé žijící v městských oblastech mají obecně vyšší úroveň příjmů než lidé žijící ve venkovských oblastech, což vede k nerovnostem a vyloučení; vzhledem k tomu, že zemědělci ve věku 40 let a méně mají v průměru nejnížší příjmy v rámci EU; vzhledem

k tomu, že budoucí SZP musí zemědělcům a pracovníkům v zemědělství zajistit spravedlivou odměnu a ochranu, aby mohli udržet výrobní činnosti v celé Unii, a to i v oblastech s přírodními omezeními, a splňovat normy kvality a požadavky na bezpečnost potravin ku prospěchu občanů;

- Y. vzhledem k tomu, že zemědělci čelí vysokému pracovnímu stresu způsobenému dlouhou pracovní dobou, sociální izolací, finanční nejistotou, administrativními a regulačními požadavky, povětrnostními jevy souvisejícími se změnou klimatu nebo novými nákazami rostlin a zvířat; vzhledem k tomu, že přístup zemědělců ke službám v oblasti péče o duševní zdraví je nadále velmi omezený;
- Z. vzhledem k tomu, že je nezbytné posílit postavení zemědělců v zemědělsko-potravinářském dodavatelském řetězci a náležitě uznat jejich úlohu a zajistit podmínky pro spravedlivou hospodářskou soutěž, produktivitu, odolnost a účinnost na jednotném trhu; vzhledem k tomu, že je důležité zaručit plný soulad s právními předpisy o nekalých obchodních praktikách¹, zajistit spravedlivé platby za zemědělské produkty spolu s větší transparentností při tvorbě cen a podporovat lepší nástroje pro řízení dopadů rizik a krizí; vzhledem k tomu, že je třeba rovněž řádně zohledňovat a monitorovat vnější otřesy a faktory, které zemědělci nemohou ovlivnit, jako jsou dopady krizí trhu nebo přírodních katastrof, jež mají vliv na konkurenceschopnost a rovné podmínky pro zemědělce v rámci dodavatelského řetězce;
- AA. vzhledem k tomu, že zemědělská družstva, která zakládají a řídí sami zemědělci, i organizace producentů, sdružení organizací producentů a místní akční skupiny posilují postavení zemědělských prvovýrobců v produkčním řetězci tím, že spojují úsilí, koordinují investice a zmírňují roztržičnost tohoto odvětví; vzhledem k tomu, že Vize pro zemědělství a potraviny uznává, že silnější kolektivní vyjednávání v zemědělství má zásadní význam pro to, aby se zvýšila atraktivita tohoto odvětví;
- AB. vzhledem k tomu, že EU stále čelí slábnoucí generační obměně v odvětví zemědělství; vzhledem k tomu, že v roce 2020 byla většina (57,6 %) zemědělců v EU bez ohledu na pohlaví starší 55 let, zatímco zemědělci mladší 35 let představovali přibližně 6 % – z nichž pouze 1,7 % tvořily ženy – a v mnoha členských státech je velmi vysoký podíl zemědělců ve věku 65 let a více;
- AC. vzhledem k tomu, že generační obměna má zásadní význam pro

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/633 ze dne 17. dubna 2019 o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci, (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 59, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj?eliuri=eli%3Adir%3A2019%3A633%3Aoj&locale=cs>).

budoucnost evropského zemědělství, potravinové zabezpečení, prosperity venkovských oblastí a zachování venkovského způsobu života; vzhledem k tomu, že cena půdy a její omezená dostupnost, obecně nízká ziskovost zemědělských činností a strukturální výzvy, jimž čelí venkovské oblasti v poměru k souvisejícím investicím a rizikům, administrativní požadavky a to, jak je toto odvětví vnímáno veřejností, byly označeny za hlavní překážky, které brání lidem stát se zemědělci; vzhledem k tomu, že je třeba poukázat i na další faktory, jako je nedostatek vlastního kapitálu a obtížný přístup k úvěrům, zejména v případě žen a mladých zemědělců, potřebu zajistit technické služby a podpůrná opatření, jakož i na dopady změny klimatu, vysoké vstupy a další výrobní náklady a na šíření nákaz přenášených vektory, což jsou všechno faktory, které mohou představovat významné překážky pro zapojení mladých zemědělců, žen a nových zemědělců do zemědělství;

- AD. vzhledem k tomu, že u mladých zemědělců, žen a nových zemědělců, existuje větší pravděpodobnost, že budou zavádět inovativní podnikatelské nápady, využívat nové technologie a uplatňovat udržitelné zemědělské postupy; vzhledem k tomu, že by měly být podporovány systémy, které kombinují udržitelnost, zavádění technologií a mezigenerační partnerství, aby se usnadnilo předávání zemědělských podniků dalším generacím; vzhledem k tomu, že zásadní význam pro podporu generační obnovy a zajištění toho, aby mladí lidé zůstali ve venkovských oblastech, má silnější součinnost mezi iniciativami na podporu zaměstnanosti mladých lidí, SZP a politikami rozvoje venkova;
- AE. vzhledem k tomu, že ženy se i nadále potýkají s většími problémy, pokud jde o vstup do zemědělského odvětví, a vzhledem k tomu, že míra zaměstnanosti žen ve venkovských oblastech je trvale nižší než míra zaměstnanosti mužů; vzhledem k tomu, že počet zemědělských podniků řízených ženami se v jednotlivých členských státech značně liší; vzhledem k tomu, že genderová rovnost je základní zásadou EU a že omezení vylidňování venkova do značné míry závisí na zajištění rovných příležitostí pro ženy a mladé lidi; vzhledem k tomu, že v zájmu řešení specifických problémů, jimž ženy v zemědělství čelí, by Komise a členské státy měly zajistit, aby jejich konkrétní potřeby byly zohledněny v národních strategických plánech SZP prostřednictvím cílených intervencí;
- AF. vzhledem k tomu, že nové hodnotové řetězce venkovských oblastí v bioekonomice mohou nabídnout nové obchodní příležitosti pro diverzifikaci zdrojů příjmů zemědělského odvětví a podpořit vytváření pracovních míst a podnikání na venkově a současně rozvíjet lepší využití vedlejších zemědělských produktů; vzhledem k tomu, že mezi příklady posledně jmenovaných patří výroba energie prostřednictvím výroby bioplynu v zemědělských podnicích nebo výroba a zpracování vlny a jiných přírodních vláken; vzhledem k tomu, že v této souvislosti je rovněž důležité zdůraznit dodatečné

možnosti příjmů, které mají zemědělci k dispozici prostřednictvím výroby energie z obnovitelných zdrojů ze zdrojů, které jsou v souladu se směrnicí o obnovitelných zdrojích energie¹, jako jsou biopaliva, což rovněž přispívá k posílení energetické soběstačnosti EU; vzhledem k tomu, že uhlíkové zemědělství má potenciál podpořit cíle EU v oblasti klimatu tím, že podporuje ukládání uhlíku v půdě a biomase; vzhledem k tomu, že před jinými způsoby využití zemědělských produktů a půdy by měly být upřednostňovány potraviny a krmiva;

- AG. vzhledem k tomu, že krátké výrobní řetězce, v nichž výroba, zpracování a balení probíhají ve stejném regionu, pomáhají zachovat místní přidanou hodnotu, a zajistit tak v dané oblasti více pracovních míst; vzhledem k tomu, že tyto místně orientované, územně integrované, odolné a udržitelné zemědělsko-potravinářské systémy snižují závislost na vnějších vstupech, posilují potravinové zabezpečení EU a přispívají k revitalizaci venkovských oblastí;
- AH. vzhledem k tomu, že je nezbytné zabránit negativním vlivům na zemědělskou produkci EU prosazováním pružných a účinných nástrojů na podporu nejzranitelnějších a strategických odvětví, pokud čelí problémům vyplývajícím ze strukturálních změn a přírodních a meteorologických katastrof, a to zejména v souvislosti se změnou klimatu, nerovnováhou na trhu a uzavíráním obchodních dohod, jakož i možným důsledkům uplatňování nových politik EU, které mají dopad na zemědělství v EU;
- AI. vzhledem k tomu, že tyto problémy mohou mít přímý dopad na potravinové zabezpečení a venkovské ekonomiky a komunity, je nezbytné zlepšit prevenci rizik a jejich řízení a přizpůsobení se rizikům, a to i prostřednictvím posílených a přizpůsobených mechanismů a infrastruktury, které jsou podporovány z jiných finančních zdrojů než ze SZP;
- AJ. vzhledem k tomu, že SZP by měla uznat podstatné environmentální přínosy udržitelného zemědělství a chovu hospodářských zvířat, k nimž přispívají rovněž postupy a plodiny, např. v oblasti lesnictví, agrolesnictví, včelařství, bílkovinné a dřevinné plodiny, ekologické zemědělství, textilní vlákna a nová odvětví, jako je bioekonomika; vzhledem k tomu, že je třeba zachovat a chránit odvětvové strategie pro ovoce a zeleninu, víno, olivový olej, stolní olivy, brambory,

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (Úř. věst. L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj?eliuri=eli%3Adir%3A2023%3A2413%3Aoj&locale=cs>).

cukrovou řepu a včelařství;

- AK. vzhledem k tomu, že podle Evropské agentury pro životní prostředí způsobila sucha v EU roční hospodářské ztráty ve výši až 9 miliard EUR a do roku 2100 by tyto ztráty mohly dosáhnout až 28,6 miliard EUR, a to nad rámec ztrát způsobených jinými dopady změny klimatu; vzhledem k tomu, že zemědělci v celé EU pocítují změnu klimatu na vlastní kůži a jsou svědky rostoucí dezertifikace a ztrát v zemědělské produktivitě, což představuje zvláště velké potíže pro středomořské regiony; vzhledem k tomu, že extrémní klimatické jevy, jako jsou stále závažnější povodně a sucha, ohrožují potravinové zabezpečení EU;
- AL. vzhledem k tomu, že zemědělství, voda a půda jsou neoddělitelně propojeny; vzhledem k tomu, že dostupnost těchto přírodních zdrojů a udržitelné hospodaření s nimi mají zásadní význam pro dostatečnou a kvalitní produkci potravin;
- AM. vzhledem k tomu, že účinné využívání živin je klíčové pro omezení závislosti EU na chemických hnojivech, snížení emisí skleníkových plynů a zlepšení stavu půdy; vzhledem k tomu, že směrnice o dusičnanech¹ ve své současné podobě omezuje používání zpracovaného živočišného hnoje, včetně produktů RENURE, navzdory vědeckým důkazům o jejich bezpečném používání; vzhledem k tomu, že Společné výzkumné středisko dospělo k závěru, že nahrazení syntetických minerálních hnojiv hnojiv RENURE nevede ke zvýšeným únikům dusičnanů do vody; vzhledem k tomu, že to vytváří zbytečné regulační překážky pro zemědělce, kteří usilují o uzavření koloběhů živin a snížení dopadů na životní prostředí;
- AN. vzhledem k tomu, že rostoucí nestabilita světového obchodu vyžaduje přizpůsobení obchodní politiky EU a pravidel mezinárodního obchodu, zejména v rámci Světové obchodní organizace, za účelem ochrany zemědělsko-potravinářských systémů Unie zajištěním spravedlivých a udržitelných podmínek hospodářské soutěže založených na reciprocitě a účinné ochraně obchodu;
- AO. vzhledem k tomu, že dovoz takových zemědělských produktů do EU, pro něž platí méně přísné normy a byly vyprodukovány s nižšími výrobními náklady než produkty vyrobené v EU, jež se vyznačují dodržováním nejpřísnějších norem, brání tomu, aby naši producenti dosáhli spravedlivých cen a ziskovosti na trhu; vzhledem k tomu, že z toho mohou plynout rizika pro veřejné zdraví, zdraví rostlin a zvířat, a to i v důsledku šíření škůdců a chorob; vzhledem k tomu, že je třeba zajistit reciprocitu v mezinárodních obchodních

¹ Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj?eliuri=eli%3Adir%3A1991%3A676%3Aoj&locale=cs>).

dohodách;

- AP. vzhledem k tomu, že je nezbytné modernizovat fyzickou a digitální infrastrukturu, na níž je založen účinný vývoz zemědělsko-potravinářských produktů EU, aby mohla být posílena odolnost zemědělství EU pomocí diverzifikovaných vývozních trhů;
- AQ. vzhledem k tomu, že Světová zdravotnická organizace doporučuje jako součást rozmanité a vyvážené stravy luštěniny, ovoce a zeleninu a doporučuje zahrnout do ní i mírnou konzumaci bílkovin, včetně živočišných; vzhledem k tomu, že maso a další živočišné produkty jsou cenným zdrojem bílkovin vysoké biologické hodnoty a základních stopových prvků; vzhledem k tomu, že udržitelný chov hospodářských zvířat významně přispívá k ochraně biologické rozmanitosti, předcházení lesním požárům, udržování krajiny, zajišťování živin v půdě a potravinovému zabezpečení, jakož i k národní kultuře a dědictví; vzhledem k tomu, že ve svém sdělení o dlouhodobé vizi pro venkovské oblasti EU Komise uznala, že je důležité vypracovat dlouhodobou strategii pro živočišnou výrobu, a oznámila zahájení specializované pracovní činnosti na toto téma; vzhledem k tomu, že cílené investice do technik chovu a dalších inovativních řešení mohou snížit emise z hospodářských zvířat a zároveň zajistit produktivitu a dobré životní podmínky zvířat;
- AR. vzhledem k tomu, že přibližně 70 % surovin pro výrobu krmiv bohatých na bílkoviny potřebných v EU je třeba dovážet ze zemí mimo EU, protože EU má značný nedostatek v produkci rostlinných bílkovin; vzhledem k tomu, že Parlament a členské státy opakovaně žádaly o smysluplnou strategii EU v oblasti bílkovin za účelem zvýšení produkce bílkovinných plodin v EU, aby bylo možné snížit tuto vysokou míru závislosti;
- AS. vzhledem k tomu, že v zájmu snazší integrace výstupů výzkumu do praktických a místně přizpůsobených zemědělských řešení, do podpory inovace a hospodářského rozvoje je třeba posílit součinnost s dalšími nástroji EU, jako je Horizont Evropa a politika soudržnosti; vzhledem k tomu, že vyšší konektivita, lepší digitální dovednosti a zavádění autonomních technologií ve venkovských oblastech mají zásadní význam pro posílení konkurenceschopnosti tohoto odvětví a jeho odolnosti vůči změně klimatu a pro zvýšení přitažlivosti venkovských oblastí pro mladší generace a kvalifikované odborníky;
- AT. vzhledem k tomu, že většina biotechnologického výzkumu se v současné době provádí mimo EU; vzhledem k tomu, že tento výzkum se často zaměřuje na agro-ekonomická témata, která jsou pro EU relevantní pouze částečně, což vede k potenciálním ztrátám investic i příležitostí pro zemědělce v EU; vzhledem k tomu, že EU by proto měla investovat do vývoje biotechnologií přizpůsobených jejím vlastním zemědělským potřebám; vzhledem k tomu, že zrušení povolení k uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh bez účinných

alternativ vystavuje zemědělce škůdcům a chorobám, snižuje jejich ziskovost a konkurenceschopnost, zvyšuje plýtvání potravinami a představuje hrozbu pro potravinové zabezpečení;

- AU. vzhledem k tomu, že EU vypracovala řadu vesmírných programů (EGNOS a Galileo) a programů pro pozorování Země (Copernicus), které by mohly pomoci monitorovat provádění SZP tak, aby zemědělci a lesníci měli přesné údaje o půdě, kterou obhospodařují, a aby se případně zjednodušila a snížila administrativní zátěž;
- AV. vzhledem k tomu, že venkovské oblasti EU pokrývají 83 % území EU a žije v nich 137 milionů osob; vzhledem k tomu, že budoucnost a prosperita venkovských oblastí jsou zásadní pro zabezpečení dodávek potravin a pro autonomii a odolnost Evropy; vzhledem k tomu, že zemědělsko-potravinářské systémy umožnily během nedávných krizí trvalý přístup k bezpečným a kvalitním potravinám navzdory tomu, že inflace nepříznivě ovlivňovala dostupnost potravin; vzhledem k tomu, že s cílem zajistit životaschopnost a atraktivitu venkovských regionů musí politiky podporovat zemědělství jako hlavní činnost a současně i hospodářskou diverzifikaci, a to prostřednictvím rozvoje udržitelného venkovského cestovního ruchu, malých podniků, řemesel a místních služeb; vzhledem k tomu, že výroba energie může být pro zemědělce dalším zdrojem příjmů, ale neměla by mít dopad na produkci potravin; vzhledem k tomu, že iniciativa LEADER a komunitně vedený místní rozvoj se osvědčily jako cenné nástroje pro udržitelný rozvoj a jsou ústředním bodem politik EU; vzhledem k tomu, že SZP sama o sobě nemůže být řešením pro všechny potřeby a výzvy, jimž čelí venkovské oblasti;
- AW. vzhledem k tomu, že SZP by se měla podílet na harmonickém rozvoji EU posilováním hospodářské, sociální a územní soudržnosti, a proto musí i nadále kompenzovat oblasti s přírodními omezeními, jako jsou horské, suché, ostrovní, nejvzdálenější a znevýhodněné regiony, za dodatečné náklady spojené s jejich zeměpisnými nebo demografickými omezeními, aby zabránila ukončování zemědělské činnosti a následnému vyhlazování těchto oblastí; vzhledem k tomu, že je nezbytné uznat důležitou roli, kterou na těchto územích plní zemědělci, pokud jde o poskytování environmentálních, hospodářských a sociálních služeb;
- AX. vzhledem k tomu, že nejvzdálenější regiony čelí specifickým problémům kvůli své zeměpisné poloze; vzhledem k tomu, že program POSEI uplatňuje intervence prvního pilíře SZP přizpůsobené zvláštním podmínkám nejvzdálenějších regionů; vzhledem k tomu, že tento program má v těchto regionech zásadní význam pro zachování zemědělské činnosti a zajištění zásobování potravinami a zemědělskými produkty; vzhledem k tomu, že provádění tohoto programu je důležité a úspěšné, zejména z hlediska zvýšení produkce určené k místní spotřebě, jak dokazují zprávy

Komise o jeho provádění v letech 2006–2014 a 2015–2019; vzhledem k tomu, že od roku 2007 nicméně nedošlo k revizi rozpočtových přidělů na program POSEI, což v důsledku inflace vedlo ke kumulativnímu znehodnocení nejméně o 36 %; vzhledem k tomu, že to výrazně omezilo úroveň podpory EU, kterou mají k dispozici zemědělci z nejvzdálenějších regionů, a vzhledem k tomu, že je zřejmé, že je třeba přenastavit přidělování finančních prostředků z programu POSEI, aby se toto znehodnocení kompenzovalo;

- AY. vzhledem k tomu, že konkurenceschopné zemědělství, potravinářství a lesnictví může nadále hrát zásadní úlohu při plnění cílů týkajících se zabezpečení dodávek potravin, veřejného zdraví a ochrany životního prostředí v souladu s politikami Unie, přičemž zemědělcům je třeba poskytovat pobídky a odměny za jejich přínos a pomáhat jim tím, že se níží zbytečná regulační a správní zátěž spojená s opatřeními, která přijímají;
- AZ. vzhledem k tomu, že evropští zemědělci vyvinuli prostřednictvím SZP značné úsilí, aby do své činnosti začlenili environmentální a klimatické cíle slučitelné s požadavky stanovenými v právních předpisech EU za účelem adaptace zemědělství na stále větší výzvy a krize způsobené změnou klimatu; vzhledem k tomu, že zemědělci jsou již nyní v popředí snah o ochranu životního prostředí a půdy a s ohledem na změnu klimatu hrají v této otázce klíčovou úlohu a že emise skleníkových plynů ze zemědělství celkově v EU v letech 2005 až 2023 podle odhadů poklesly o 7 %¹;
- BA. vzhledem k tomu, že je nezbytné zajistit, aby požadavky na podmíněnost v rámci SZP a závazky v oblasti životního prostředí zohledňovaly rozmanitost zemědělství v EU a nepředstavovaly pro zemědělce, zejména ty nejzranitelnější, nepřiměřenou administrativní zátěž; vzhledem k tomu, že je třeba dosáhnout lepší rovnováhy mezi povinnou povahou některých opatření a systémem založeným na pobídkách, který zemědělcům umožní dobrovolně zavádět udržitelnější zemědělské postupy, aniž by to vedlo ke snížení produkce potravin, čímž se zajistí jejich konkurenceschopnost a ziskovost, jakož i dostatečná flexibilita umožňující uplatňování řešení odpovídajících místní úrovni;
- BB. vzhledem k tomu, že je nezbytné provést kumulativní hodnocení právních předpisů souvisejících se Zelenou dohodou, aby bylo možné posoudit jejich celkový dopad na zemědělsko-potravinářské odvětví, včetně regulační soudržnosti, administrativní zátěže, konkurenceschopnosti a schopnosti odvětví zajistit potravinové

¹ Evropská agentura pro životní prostředí, „Greenhouse gas emissions from agriculture in Europe“ (Emise skleníkových plynů ze zemědělství v Evropě), <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/greenhouse-gas-emissions-from-agriculture>.

zabezpečení a strategickou odolnost;

- BC. vzhledem k tomu, že SZP by při ukládání dodatečných omezení přístupu k půdě měla zohlednit regiony, ve kterých panuje silná konkurence mezi rozvojem měst a zemědělstvím, aby se v těchto oblastech zachovala zemědělská činnost;
- BD. vzhledem k tomu, že úspěch inovací v zemědělství závisí nejen na technologickém pokroku, ale také na účinném předávání znalostí a aktivním zapojení zemědělců do výzkumných a inovačních procesů; vzhledem k tomu, že nástroje, jako je zemědělský znalostní a inovační systém (AKIS), pracovní skupiny v rámci partnerství EIP-AGRI a projekty zahrnující více aktérů podporované programem Horizont Evropa, prokázaly hodnotu společné tvorby, adaptace na místní podmínky a silnějších vazeb mezi zemědělci, výzkumnými pracovníky a poradci;

Na cestě ke konkurenceschopnému a udržitelnému zemědělství

1. konstatuje, že dne 16. července 2025 předložila Komise spolu se svým návrhem nového víceletého finančního rámce na období 2028–2034 legislativní návrhy na reformu SZP; trvá však na tom, že postoj Parlamentu k budoucnosti SZP a zemědělství EU je stále takový, jak je uvedeno v tomto usnesení;
2. bere na vědomí zprávu Komise nazvanou „Vize pro zemědělství a potraviny“ jako slibný plán pro SZP po roce 2027, který obsahuje důležité příspěvky založené na generační obměně, konkurenceschopnosti, udržitelnosti, odolnosti, zjednodušení a větší reciprocitě norem v rámci obchodu s důrazem na inovace v zájmu dosažení hospodářské, sociální a environmentální udržitelnosti, na upřednostnění pobídek před omezeními a na spravedlivější zacílení podpory SZP; uznává, že v rámci tohoto přístupu je znovu kladen důraz na tradiční hlavní cíle SZP zakotvené v článku 39 SFEU; zdůrazňuje, že pro dosažení těchto cílů je důležité zajistit samostatný rozpočet SZP;
3. zdůrazňuje, že zemědělství hraje zásadní úlohu, pokud jde o zajišťování potravin pro EU i mimo ni, o ochranu lidského zdraví, zachování biologické rozmanitosti a zdravé půdy a vody a sociální soudržnost; zdůrazňuje, že budoucí SZP by měla zjednodušit přístup k opatřením zaměřeným na přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování a že úsilí zemědělců v tomto ohledu by mělo být odměněno; zdůrazňuje, že zemědělce je třeba podporovat, neboť plní klíčovou roli při zajišťování udržitelnosti evropské zemědělské produkce v celém jejím environmentálním, sociálním a hospodářském rozměru a zároveň přispívají k potravinovému zabezpečení a strategické autonomii; vyzývá k tomu, aby před vypracováním návrhů nových předpisů, které budou pro zemědělce znamenat nové požadavky a byrokratickou zátěž, bylo provedeno posouzení dopadu,

kteře zohlednř dopady na řrovni zemřdřlskřch podnikř, a vyzřvř k přezkumu vřech střvajřcřch povinnostř; vyzřvř k tomu, aby zemřdřlstvř zřstalo politikou EU a nespadlo do jedinřho fondu, aby pro řlenské střty tak byly zajiřtřny jednotnř podmřnky;

4. vyzřvř k tomu, aby v rřmci přřřtřho VFR byl konkrřtnř pro SZP vyřlenřn vřřřř rozpočet, kterř byl indexovřn s ohledem na inflaci přostřednictvřm kařdoročního přehodnocovřnř, aby bylo zajiřtřno zabezpečenř dodřvek potravin bez ohledu na nestabilitu obchodu vyplřvajřcř z nestability geopolitickřho přostředř; zdřrazņuje, ře bez dostatečnřch zdrojř jřř SZP nebude moci břt hlavnř hnacř silou zajiřtřovřnř udrřitelnosti evropskřho zemřdřlstvř z hospodřřskřho, environmentřlnřho a sociřlnřho hlediska a zřroveň nebude moci zaruřit spravedlivř přřjem a spravedlivř podmřnky pro kařdřho, kdo pracuje v zemřdřlstvř, a garantovat plně funkční jednotnř trh; řždř, aby finanční přostředky vyřlenřnř na SZP byly v rozpočtu i nadřle urřeny na tento řel, zejména přřmř platby; dřrazņ nřsouhlasř s myřlenkou, ře by řlenskřm střtřm mřlo břt umořņnřno vyuřřvat rozpočet SZP jako řřst celkovřho finančního krytř na jinř řelery nřř zemřdřlstvř; zdřrazņuje, ře odpovřdajřcř rozpočet zajistř pokračovřnř společné politiky;
5. vyzřvř Komisi a spolunormotvřrce, aby zachovali pevnou a řelovř vřzanou podporu přřjmu jako klřčovou slořku SZP po roce 2027, a uznali tak jejř zřsadnř funkci z hlediska zajiřtřovřnř produkce potravin se zaručenřm přřsnřch kvalitativnřch a zdravotnřch norem pro spotřebitele v EU, poskytli zemřdřlcřm, kterř musř řelit volatilitř trhu a extrřmnřm povětrnostnřm jevřm, stabilitu, zajistili jim přřmřřenou řivotnř řroveň, zaručili bezpečnost dodřvek a smřřovali v oblasti potravin a krmiv k sobřstačnosti; domņřvř se, ře je rovnřř třeba zohlednit současnou situaci regionř na vnřjřřch hranicřch EU;
6. je znepokojen přřpadnřmi reformami v rozpočtu EU na obdobř po roce 2027, vřetnř moņnř centralizace tokř financovřnř; varuje před třm, ře spojenř SZP s dalřmi oblastmi financovřnř, jako je soudrřnost, regionřlnř rozvoj a ryblov, by mohlo oslabit specifickou řlohu zemřdřlskř politiky;
7. zdřrazņuje, ře je třeba, aby si SZP v obdobř po roce 2027 zachovala vlastnř prřvnř a institucionřlnř status; poukazuje na to, ře je dřležitř, aby rozpočet SZP byl i nadřle samostatnř, nezávislř a specializovanř a aby byl přřzpřsobenř specifickřm přtřbřm evropskřho zemřdřlskřho odvětvř; vyzřvř Komisi, aby snřřila administrativnř zřtřř, a zajistila tak zemřdřlcřm přřmř přřstup k podporřm, aniř by museli nadmřrnř vyuřřvat externř konzultanty;
8. znovu potvrzuje, ře je dřležitř zachovat SZP jako zvlřřtnř samostatnou politiku, kterř funguje jako partnerstvř mezi zemřdřlstvřm a společnostř a mezi Evropou a jejřmi zemřdřlci a poskytuje zemřdřlcřm spolehlivou podporu v zřjmu zlepřenř

potravinového zabezpečení; rozhodně odmítá jakýkoli návrh na začlenění rozpočtu SZP do jednoho fondu s dalšími politikami nebo fondy, neboť takový přístup by snížil účinnost intervencí a ohrozil by strategické cíle Unie v oblasti potravinového zabezpečení a rozvoje venkova;

9. poukazuje na to, že v současném geopolitickém kontextu se bezpečný a stálý přístup k potravinám stal záležitostí strategické bezpečnosti a závislost na dovozu může být využívána jako nástroj nátlaku; zdůrazňuje, že v této souvislosti by měl být kladen větší důraz na tradiční hlavní cíle SZP, kterými jsou podpora potravinového zabezpečení a odolnosti, zajištění spravedlivých příjmů pro zemědělce a zlepšení tržní stability a konkurenceschopnosti;
10. zdůrazňuje, že udržitelná potravinářská a zemědělská produkce hraje s ohledem na nový geopolitický kontext výraznější strategickou roli jako zásadní součást evropské bezpečnosti, stability a suverenity, jakož i strategické autonomie, a že výše a rámec rozpočtu SZP musí tuto skutečnost zohledňovat; trvá na tom, že zemědělství EU by mělo být uznáno nejen jako hospodářské odvětví, ale také jako geopolitický úhelný kámen, nástroj sociální a územní stability a zásadní prvek bezpečnostní a obranné politiky EU; konstatuje, že země, které hrají na celosvětové úrovni v zemědělství klíčovou roli, s výjimkou EU, zvýšily od krize cen potravin v letech 2007–2008 své výdaje i ochranná opatření v tomto odvětví; připomíná, že má-li být zaručena dlouhodobá udržitelnost našich potravinových systémů, závisí produktivita a odolnost zemědělství na udržitelném řízení přírodních zdrojů; zdůrazňuje, že je třeba, aby SZP po roce 2027 přispívala k posílení celkové připravenosti a odolnosti Unie; zdůrazňuje, že Komise a členské státy by měly do svých plánů bezpečnosti a konkurenceschopnosti zahrnout potraviny; vyzývá Komisi a členské státy, aby v zájmu potravinového zabezpečení zvážily zřízení strategických skladovacích zařízení na evropské a vnitrostátní úrovni;
11. poukazuje na to, že účinná zemědělská produkce významně přispívá k udržitelnosti tohoto odvětví tím, že optimalizuje výnosy s co nejmenšími možnými vstupy; zdůrazňuje, že SZP musí zahrnovat nástroje a investice, které zvýší schopnost zemědělských podniků a venkovských oblastí připravit se na otřesy, absorbovat je a zotavit se z nich; trvá na tom, že hlavním cílem SZP by mělo být uspokojování potravinových potřeb evropského obyvatelstva, což znamená, že je třeba účinněji podporovat zemědělce, a podpořit tak potravinové zabezpečení a strategickou autonomii v EU;
12. v této souvislosti zdůrazňuje strategickou úlohu velkoobchodních trhů, akreditovaných struktur ve veřejném zájmu, které mohou zajistit dodržování zásad udržitelnosti, snižování odpadu a transparentnosti cen;

13. poukazuje na to, že spolupráce, agregace a dialog, lepší organizace zemědělců prostřednictvím družstev, organizací producentů nebo sdružení organizací producentů, ale i odchylky od legislativy v oblasti hospodářské soutěže a specifická podpora jsou klíčem ke zlepšení postavení zemědělců, k prosazování spravedlivějšího rozdělení marží a zvýšení efektivity všech subjektů; konstatuje, že v tomto ohledu může být reforma společné organizace trhů a směrnice o nekalých obchodních praktikách¹ příležitostí k posílení postavení zemědělců v národních a nadnárodních zemědělsko-potravinářských dodavatelských řetězcích, k zajištění toho, aby producenti získali za své produkty a svou práci spravedlivou cenu, k posílení mechanismů krizového řízení a zlepšení přeshraničního boje proti nekalým obchodním praktikám prostřednictvím harmonizace na úrovni EU, aniž by byly ohroženy či negativně ovlivněny nejlepší stávající vnitrostátní strategie a postupy; vyzývá Komisi, aby prostudovala možnost zavést nové nástroje, které by zabránily tomu, aby zemědělci dostávali za své produkty ceny nižší než výrobní náklady;
14. zdůrazňuje zejména význam posílení přeshraniční spolupráce mezi příslušnými orgány v členských státech a zajištění účinného, koordinovaného a jednotného uplatňování pravidel na celém vnitřním trhu za účelem boje proti zneužívání, zaručení spravedlnosti v celém dodavatelském řetězci a předcházení nekalé hospodářské soutěži; zdůrazňuje, že potravinové zabezpečení a potravinová suverenita jsou zásadními složkami strategické autonomie a že příští VFR musí i nadále účinně podporovat konkurenceschopnost a odolnost unijního zemědělství;
15. zdůrazňuje, že je důležité zachovat a posílit přímou podporu příjmů, aby bylo možné uspokojit v rámci SZP potřeby všech aktivních profesionálních zemědělců bez ohledu na to, zda pracují v zemědělství na plný nebo na částečný úvazek a na jejich velikost a druh produkce; podtrhuje, že je důležité zohlednit i zemědělce, kteří jsou aktivní ve více oblastech, neboť všichni zemědělci významně přispívají k socioekonomické struktuře venkovských oblastí;
16. poukazuje na to, že přímé platby ve své současné podobě vytvářejí jasnou přidanou hodnotu EU a připomíná význam modelu založeného na ploše a zároveň i zvýšení podpory pro nejzranitelnější zemědělce, včetně rodinných zemědělských podniků, malých a středních zemědělských podniků, mladých zemědělců a žen podnikajících

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS o klamavé reklamě, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) (ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2005/29/2022-05-28?eliuri=eli%3Adir%3A2005%3A29%3A2022-05-28&locale=cs>).

v zemědělství, zemědělských podniků v oblastech s přírodními překážkami a zemědělských podniků, které uplatňují udržitelnější postupy; hájí model, který přináší stabilitu, účinně přispívá k příjmům zemědělců a zachovává ekonomickou životaschopnost, konkurenceschopnost a udržitelnost výroby potravin ve všech regionech EU a na všech jejích územích; domnívá se, že je nezbytné zajistit spravedlivé rozdělování přímých plateb mezi členské státy i v rámci členských států;

17. domnívá se, že v zájmu lepšího zacílení podpory SZP na ty, kdo vykonávají zemědělskou činnost, je nezbytné zpřesnit definici zemědělce na úrovni EU a že na základě této definice by členské státy měly určit, kteří zemědělci jsou způsobilí pro podporu; trvá na tom, že tato definice by neměla vést k odpírání podpory vícestranně zaměřeným zemědělcům, kteří se kromě zemědělské činnosti věnují také nezemědělským činnostem mimo svůj zemědělský podnik, protože jejich mnohostranné aktivity často posilují socioekonomické struktury venkovských oblastí;
18. zdůrazňuje význam transparentnosti při přidělování finančních prostředků SZP a vyzývá k systematické identifikaci konečných příjemců a propojených společností; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zavedly kontrolní mechanismy, které zabrání koncentraci podpory prostřednictvím složitých vlastnických struktur nebo umělému tříštění zemědělských podniků;
19. domnívá se, že pokud budou na vnitřním trhu dodržovány rovné podmínky, měly by být dobrovolné podpory vázané na produkci zachovány nebo navýšeny, a to s dostatečným přidělem rozpočtových prostředků a větší flexibilitou využívání, jakožto jednoduchý nástroj k zachování produkce ve zranitelných odvětvích a k boji proti specifickým potížím, zejména potížím způsobeným strukturálním a konkurenčním oslabením znevýhodněných oblastí;
20. vyzývá Komisi a členské státy, aby zachovaly dobrovolný charakter ekoschémat a aby tato schémata v rámci SZP po roce 2027 zjednodušily a zpružnily; vyzývá členské státy, aby svým zemědělcům poskytly jasný a jednoduchý seznam účinných a účelných možností ekoschématu, z nichž si budou moci vybrat, a doprovodily je vhodnou a atraktivní motivační odměnou, aniž by oslabily finanční zdroje určené na přímé platby a investice nebo zvýšily byrokracii; vyzývá členské státy, aby investovaly do školení, která by zemědělcům pomohla účinně využívat ekoschémata;
21. uznává pokrok, jehož již bylo dosaženo prostřednictvím sociální podmíněnosti; vyzývá k hodnocení sociální podmíněnosti v rámci SZP a přiměřenému, účinnému a jasně definovanému uplatňování s cílem zabránit zdvojování předpisů mezi členskými státy a nepřiměřené administrativní zátěži pro zemědělce, jakož i chránit práva pracovníků;

22. vyzývá k vypracování komplexní studie, která by posoudila, zda by zavedení povinných mechanismů, jako je přerozdělování nebo omezení přímých plateb v rámci SZP prostřednictvím zastropování a postupného snižování, znamenalo spravedlivější přístup; zdůrazňuje, že tato skutečnost by se měla analyzovat před předložením návrhů na novou SZP, aby bylo možné vytvořit vhodné nástroje, které by mohly skutečně podpořit životaschopnost zemědělských podniků v EU, včetně mladých zemědělců, žen podnikajících v zemědělství a malých a středních zemědělských podniků; zdůrazňuje, že tato studie by měla rovněž analyzovat případy, kdy by se zastropování konkrétních plateb neprovádělo, např. ekoschémata a plateb agroenvironmentálního charakteru nebo plateb souvisejících s klimatem;
23. vyzývá k úsilí o spravedlivé rozdělení hodnoty produkované v zemědělsko-potravinářském odvětví prostřednictvím rámcových zákonů a intervencí zaměřených na zvýšení výnosů z podnikání a příjmů ze zemědělství, a to vyvážením vztahů s distributory a producenty v rámci řetězce; vyzývá zejména k pobídkám a investicím do nových zemědělsko-potravinářských obchodních modelů, které zajistí dlouhodobou finanční udržitelnost, a k obnovení rovnováhy obchodních vztahů mezi zemědělci, distributory a producenty nad rámec stávajícího přístupu EU k zakázaným praktikám, a to vypracováním referenčních rámcových právních předpisů inspirovaných francouzským zákonem „EGAlim“;
24. vyzývá k vytvoření nezávislého a silného druhého pilíře SZP, který by byl oddělen od politik soudržnosti, ale byl by s nimi úzce koordinován, a prosazoval by soudržnost politik mimo jiné s cílem usnadnit územní integraci a zajistit součinnost a účinnou podporu zemědělství v soudržném rámci, který zaručí účinné využívání prostředků EU a investice do projektů; trvá na tom, aby bylo zajištěno, aby se tyto prostředky dostaly k příjemcům včas; domnívá se, že finanční prostředky na rozvoj venkova by měly být přidělovány výhradně na zemědělské činnosti, zatímco jiná činnost na podporu území nebo infrastruktury by měla být financována z fondů soudržnosti;
25. zdůrazňuje, že v rámci druhého pilíře SZP je zapotřebí zavést dobře financovaný program rozvoje venkova, z něhož by byly podporovány venkovské oblasti, který by disponoval značným příspěvkem ze zdrojů EU a byl by doplněn o vnitrostátní spolufinancování s cílem zajistit účinnost a dlouhodobou udržitelnost programu; v tomto smyslu zdůrazňuje, že při racionalizaci opatření v rámci druhého pilíře SZP hrají klíčovou úlohu místní samosprávy a zúčastněné strany, jako jsou družstva a místní akční skupiny; trvá na tom, že regiony musí být schopny samostatně navrhovat, provádět a řídit opatření rozvoje venkova a současně respektovat ústavní specifika daného členského státu;

26. vyzývá ke zvýšení rozpočtu přiděleného na program LEADER, který pomáhá řešit sociální problémy a prosazovat místní akční skupiny, neboť posiluje přístupy komunitně vedeného místního rozvoje, které jsou klíčové pro budování silnějších vazeb mezi venkovem a městy; zdůrazňuje, že program LEADER hraje ústřední úlohu při podpoře atraktivních, prosperujících, odolných a vzájemně propojených venkovských oblastí, jelikož podporuje iniciativy, které vytvářejí místní přidanou hodnotu, stimulují podnikání, podporují inovace a posilují hospodářskou a sociální strukturu území, což jsou všechno aspekty, které mají zásadní význam pro udržení a přilákání lidského kapitálu, zejména mladých lidí a žen, a přispívají k demografické a územní rovnováze a generační obměně;
27. uznává, že dobrovolná agroenvironmentální a klimatická opatření a opatření týkající se dobrých životních podmínek zvířat a zdraví zvířat a rostlin, která jsou prováděna v rámci druhého pilíře a využívají zjednodušený přístup založený na pobídkách a dodržování předpisů, jsou klíčovými nástroji pro ochranu životního prostředí a podporu udržitelných postupů a zároveň přispívají k důstojným příjmům zemědělců, kteří je uplatňují; domnívá se, že tato schémata druhého pilíře jsou účinnější než ekoschéma, které v mnoha členských státech nedosáhla kýžených výsledků, jelikož byla pro zemědělce příliš složitá, a proto se domnívá, že na tyto režimy druhého pilíře by měl být v budoucí SZP vyčleněn větší podíl finančních prostředků; zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby agroenvironmentální a klimatická opatření přispívala k zachování a posílení produkce potravin;
28. vyzývá k tomu, aby byla finanční podpora SZP jednodušší a přístupnější pro malé projekty, které jsou častěji hnací silou těch nejvíce inovativních iniciativ; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly a rozšiřovaly využívání zjednodušeného vykazování nákladů;
29. vyzývá Komisi, aby v zájmu zajištění rovných podmínek a vysoké úrovně bezpečnosti potravin, sledovatelnosti a udržitelné produkce v EU přijala konkrétní opatření, která zaručí, že se dovoz zemědělsko-potravinářských produktů ze zemí mimo EU bude řídit stejnými normami pro bezpečnost potravin, životní prostředí, sociální oblast a dobré životní podmínky zvířat, jaké jsou vyžadovány od producentů v EU; trvá na tom, že tento krok je nezbytný, aby se zabránilo ohrožení konkurenceschopnosti zemědělsko-potravinářské produkce EU ve vztahu k dováženým produktům; naléhá na to, že s cílem zajistit stabilitu vnitřního trhu a zabránit nekalé hospodářské soutěži pro zemědělce v EU musí být Komise připravena v případě potřeby využít ochranné doložky, jež jsou součástí jejich dohod se zeměmi mimo EU;
30. vyzývá Komisi, aby v rámci svého úsilí o otevření nových a konsolidaci stávajících trhů systematicky posoudila dopad

ustanovení týkajících se odvětví zemědělství v každé z jejích obchodních dohod, přičemž by měla zohlednit všechny zúčastněné strany s cílem určit kumulativní dopad těchto ustanovení, a aby vytvořila konkrétní strategie k zajištění rovných podmínek a reciprocity na všech úrovních, zejména pokud jde o produkci, kvalitu a sociální normy;

31. zdůrazňuje, že je nezbytné zachovat soulad mezi politikami Unie v oblasti obchodu a udržitelnosti a posílit kontroly prováděné Komisí a členskými stranami a prostřednictvím kontrolní agentury EU, a to jak u zdroje, tak na hranicích, což by evropským výrobcům poskytlo větší záruky, pokud jde o spravedlivou hospodářskou soutěž; vyzývá k přezkumu obchodní politiky EU s cílem zajistit, aby účinně podporovala konkurenceschopnost a udržitelnost evropského zemědělství; zdůrazňuje, že při zajišťování budoucích obchodních dohod by neměla být oslabována udržitelnost a konkurenceschopnost odvětví zemědělství EU;
32. vyzývá Komisi, aby zlepšila součinnost, doplňkovost a koordinaci mezi nástroji financování EU, jako je Fond soudržnosti, nástroj na podporu oživení NextGenerationEU nebo Fond pro spravedlivou transformaci, a také s vnitrostátními nástroji a aby otevřela přímé linie spolupráce s místními orgány při řízení a provádění fondů; dále vyzývá k větší integraci s dalšími příslušnými programy s cílem maximalizovat dopad cílů v oblasti inovací, digitalizace, udržitelnosti a odolnosti v zemědělství a venkovských oblastech; vyzývá Komisi, aby na začátku každého finančního programového období zavedla interní postup s cílem zajistit doplňkovost a soudržnost mezi různými podpůrnými nástroji na úrovni EU, které jsou plánovány ve venkovských oblastech;
33. zdůrazňuje, že přístup zemědělců a dalších aktérů v zemědělsko-potravinářském odvětví k financování má zásadní význam pro provádění investic, usnadnění přístupu k půdě a zajištění kontinuity zemědělské činnosti v zemědělských podnicích; dále zdůrazňuje, že na inovace a technologie v zemědělsko-potravinářském odvětví by měla být i nadále přednostně poskytována cílená investiční podpora s cílem podpořit začínající podniky a přilákat a udržet talentované mladé lidi, a zajistit tak, aby se EU stala globálním digitálním centrem;
34. konstatuje, že členské státy čelí rostoucím a různorodým rizikům; v této souvislosti zdůrazňuje, že přiměřené navýšení a reforma společné rezervy pro případ krizí v odvětví zemědělství spolu s vytvořením nových a specifických finančních nástrojů vybavených zdroji mimo SZP mají zásadní význam pro podporu zemědělců v případech nepředvídatelného narušení trhu a změn klimatu, jako jsou sucha a povodně, bouře, choroby rostlin a zvířat, jakož i změn v chování spotřebitelů a geopolitického napětí; vyzývá Komisi, aby vytvořila svou strategii krizového řízení ex ante podle jednotlivých

produktů s cílem využít rezervu pro případ krizí v odvětví zemědělství způsobem, který maximalizuje účinnost a přidanou hodnotu společenství; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily rychlou, účinnou a přiměřenou reakci na potřeby zemědělců v krizových situacích a umožnily jim rychle získat kapitál potřebný k obnově jejich zemědělské činnosti;

35. zdůrazňuje důležitou úlohu, kterou hrají mechanismy veřejné intervence SZP při stabilizaci zemědělských trhů a ochraně zemědělců před kolísáním cen; připomíná, že referenční prahové hodnoty nebyly po několik let přehodnocovány a měly by být co nejdříve přezkoumány, aby se zohlednily změny cen;
36. vyzývá k lepší koordinaci a zjednodušení mezi všemi dostupnými nástroji, včetně Fondu solidarity, aby zemědělci, venkovské komunity a místní orgány postižené přírodními katastrofami a katastrofami souvisejícími s klimatem měli přístup k rychlejší a cílenější pomoci; s ohledem na rostoucí škody způsobené přírodními katastrofami vyzývá k vytvoření automatického spouštěcího mechanismu k rychlejšímu použití zvláštních nástrojů pro zmírnění rizik a řízení založených na aktivních a pasivních opatřeních, které budou pro zemědělce cenově dostupné;
37. vyzývá členské státy, aby zajistily včasné a správné provádění svých vnitrostátních strategických plánů v rámci obou pilířů, a zabránily tak navracení finančních prostředků;
38. zdůrazňuje, že jelikož zemědělství přispívá prostřednictvím SZP k dalším politikám a strategiím, např. v oblasti životního prostředí, energetiky, obchodu, klimatu, biologické rozmanitosti, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat, veřejného zdraví a regionálního rozvoje, je důležité a vítané, aby i ostatní politiky nadále přispívaly k udržitelnosti zemědělství a rozvoji venkova a poskytování služeb, které přesahují rámec produkce potravin a biogenních zdrojů; zdůrazňuje zejména význam rozvoje bioenergie a biohospodářství pro podporu odolnosti zemědělského odvětví;
39. vyzývá Komisi, aby ve všech oblastech politiky zavedla celounijní mechanismus ověřování dopadu na venkovské oblasti a aby do všech činností souvisejících s rámcem pro rozvoj venkova zapojila komunitní platformu Paktu pro venkov a Výbor regionů; vyjadřuje politování nad tím, že ačkoli Komise zahrnula mechanismus ověřování dopadu na venkovské oblasti do své vize pro venkovské oblasti do roku 2040, v praxi se zdá, že byl zaveden pouze v omezené míře;
40. znovu potvrzuje, že EU má v oblasti bezpečnosti potravin, dobrých životních podmínek zvířat, ochrany životního prostředí a sociální ochrany, které jsou základními kameny konkurenceschopnosti kvalitních zemědělských produktů EU, nejvyšší standardy na světě,

které je třeba dodržovat a chránit; požaduje proto, aby veškeré navrhované právní předpisy v těchto oblastech byly vědecky podložené a aby jim předcházelo důkladné a komplexní posouzení dopadů a aby byly navrženy tak, aby posilovaly konkurenceschopnost a udržitelnost zemědělských podniků v EU; domnívá se, že pro splnění tohoto cíle je třeba, aby zemědělci získali nezbytné pobídky a kompenzaci za jakékoli dodatečné náklady, které jim vzniknou;

41. zdůrazňuje, že zlepšení životních podmínek zvířat je nejen etickým imperativem, ale také cestou k odolnějším a ziskovějším systémům chovu hospodářských zvířat; zdůrazňuje, že zdravější zvířata s nižší mírou stresu obecně vyžadují méně veterinárních zásahů, mají vyšší míru plodnosti a lépe prosperují, což vede k větší hospodářské účinnosti; vyzývá k tomu, aby opatření SZP i nadále podporovala investice a odbornou přípravu v oblasti vyšších norem pro dobré životní podmínky zvířat v souladu s očekáváními trhu a vědeckými doporučeními;
42. vyzývá Komisi, aby ve svých legislativních návrzích pro příští SZP předložila ambiciózní a komplexní strategii v oblasti bílkovin, která by měla zahrnovat vhodná opatření a nástroje na podporu produkce kvalitních bílkovinných plodin, včetně luštěnin, jako jsou mimo jiné některá olejnatá semena, luštěniny a zelená píče, a dalších plodin, jako je slunečnice a osivo řepky pro potravinářské a krmné účely, s cílem výrazně snížit nedostatek bílkovin v EU a zajistit strategickou autonomii;
43. zdůrazňuje, že udržitelný chov hospodářských zvířat má zásadní význam pro rozvoj venkova, zachování biologické rozmanitosti, obhospodařování krajiny a udržitelnost životního prostředí, zejména ve znevýhodněných oblastech a v krajině vysoké přírodní hodnoty, a zdůrazňuje, že je třeba poskytnout tomuto odvětví odpovídající finanční podporu s cílem zajistit jeho udržitelnost; zdůrazňuje, že živočišné produkty nemají pouze výživovou hodnotu, ale jejich produkce hraje klíčovou úlohu při zachování tradiční kulturní krajiny, úrodnosti půdy a ukládání uhlíku; vyzývá Komisi, aby vytvořila skupinu na vysoké úrovni pro chov hospodářských zvířat, do níž by byly zapojeny všechny příslušné zúčastněné strany a jež by vypracovala nové přístupy k ochraně budoucnosti tohoto odvětví a řešila postupný úbytek hospodářských zvířat v EU s cílem podpořit generační obměnu, prosazovat dobré životní podmínky zvířat a oběhové hospodářství – včetně využívání digestátu jako cenného biohnojiva přispívajícího k recyklaci živin a zdraví půdy – a maximalizovat pozitivní přínos udržitelného chovu hospodářských zvířat k ochraně a obnově přírody, biologické rozmanitosti a zdraví a úrodnosti půdy a podporovat investice na podporu konkurenceschopnosti tohoto odvětví; domnívá se, že zavedením nového systému obchodování se zemědělskými emisemi (ETS) by vznikla přílišná složitost, aniž by byla zaručena účinnost;

44. poukazuje na nedávná ohniska nákaz zvířat v několika členských státech; vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily preventivní a eradikační opatření a navýšily finanční prostředky SZP určené na řízení rizik a zlepšení investic do biologické bezpečnosti v zemědělských podnicích; vyzývá Komisi, aby posílila opatření pro zdraví zvířat v odvětví zemědělství EU koordinací výzkumu, nákupu a dodávek veterinárních očkovacích látek na úrovni EU prostřednictvím mechanismu připravenosti a včasného odhalování a podporou vývoje těchto očkovacích látek v EU; vyzývá k odpovídajícímu financování tohoto mechanismu z jiných prostředků než ze SZP; naléhavě vyzývá členské státy, aby podporovaly regiony a spolupracovaly s nimi na vytváření a provádění plánů prevence, očkování a zmírňování rizik těchto nákaz;
45. vyjadřuje politování nad tím, že financování opatření k prevenci, tlumení a eradikaci některých nákaz zvířat prostřednictvím programu pro jednotný trh je pro podporu zemědělců a členských států při zvládání nákaz, jako je slintavka a kulhavka, nedostatečné; zdůrazňuje, že v EU může mít jakékoli selhání v prevenci nebo tlumení nákaz zvířat v jednom členském státě okamžité důsledky pro ostatní členské státy a tato problematika vyžaduje koordinovanou reakci; vyzývá k zavedení přísných veterinárních norem na úrovni EU s cílem chránit chov hospodářských zvířat, včetně ustanovení o řízení populací volně žijících zvířat, které představují riziko infekce, a o cíleném očkování zvířat, je-li to nezbytné;
46. zdůrazňuje, že antimikrobiální rezistence představuje závažnou hrozbu pro lidské zdraví a že omezení používání antibiotik v živočišné výrobě musí být prioritou; bere na vědomí dostupné finanční prostředky na snížení citlivosti a přenosu nákaz zvířat, které jsou již k dispozici v rámci SZP;
47. znovu potvrzuje, že je třeba vypracovat zastřešující potravinovou strategii pro EU založenou na vědeckých experimentech, která by zahrnovala pěstování plodin na orné půdě a chov hospodářských zvířat a zároveň zaručila rovné zacházení se všemi zemědělskými odvětvími, podporuje vědecky podložená posouzení vlivů na životní prostředí, která zohledňují celý životní cyklus potravinářských výrobků; podporuje výživu založenou na vědeckých hodnoceních, která potvrzují význam potravin živočišného původu pro lidské zdraví, zejména pro zranitelné skupiny obyvatelstva, jako jsou děti, starší osoby a ženy;
48. vyzývá členské státy, aby podporovaly a zlepšovaly pracovní a sociální podmínky a mzdy zemědělců a dalších zaměstnanců v zemědělství a aby zajistily řádné pokrytí a nahrazování pracovníků v případě nemoci nebo úrazu, které způsobí dočasnou nepřítomnost; vyzývá rovněž k poskytování odborné přípravy a řádné dovolené a pracovního volna z rodinných důvodů za účelem péče o rodinné příslušníky s cílem zajistit kvalitní pracovní místa a lepší rovnováhu

mezi pracovním a soukromým životem zemědělců a pracovníků v zemědělství; vyzdvihuje úlohu zemědělství jako klíčového přispěvatele k sociální odpovědnosti a důstojným pracovním podmínkám ve venkovských oblastech;

49. vyzývá Komisi, aby v příštím VFR aktualizovala finanční přiděly na program POSEI tak, aby odrážely alespoň kumulativní inflaci, a to s každoročně upravovaným finančním krytím, a lituje, že v současném VFR nebyl u programu POSEI zohledněn také 2% deflátor uplatňovaný na přímé platby; domnívá se však, že Komise musí učinit více a v příštím VFR navrhnout výrazné navýšení rozpočtu programu POSEI s cílem poskytnout doplňkovou podporu zemědělské produkci, a zajistit tak potravinovou soběstačnost v nejvzdálenějších regionech; opakuje, že to je nezbytné pro zajištění kontinuity zemědělské činnosti v nejvzdálenějších regionech, podporu investic a zajištění hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU, a to v plném souladu s článkem 349 SFEU, který uznává specifickou povahu těchto regionů a potřebu přijmout diferencovaná opatření k řešení jejich trvalých omezení; tvrdí proto, že navýšení financování programu POSEI by mělo zohlednit skutečné a specifické zemědělské potřeby těchto regionů, včetně změn výrobních nákladů, vystavení rostoucím extrémním povětrnostním jevům a změně klimatu, územní roztržičnosti, nestability trhu a potřeby zajistit ekonomickou životaschopnost zemědělských podniků a spravedlivé příjmy zemědělců; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité vytvořit zvláštní mechanismus, konkrétně program POSEI pro dopravu, který pomůže zmírnit dodatečné náklady na dopravu produktů v rámci nejvzdálenějších regionů a z těchto regionů na vnitřní trh a výrobní faktory v nejvzdálenějších regionech;
50. poukazuje na to, že financování pilíře II určené pro včelařství je třeba lépe zacílit a zefektivnit a že nový legislativní rámec by měl stanovit modernizaci a zjednodušení režimu podpory v rámci pilíře I pro včelaře, který zohlední zvláštní rysy a zranitelná místa tohoto odvětví;
51. zdůrazňuje, že je důležité, aby zemědělci měli přístup k fyzické a digitální infrastruktuře se spolehlivým vysokorychlostním širokopásmovým připojením a mohli používat satelitní technologie, které jim usnadní práci a zajistí kvalitu života ve venkovských oblastech a pomohou jim překonat sociální izolaci; trvá proto na tom, že je důležité dosáhnout postupné digitalizace zemědělství, což zahrnuje neustálý přístup k internetu, digitální znalosti, inovace, přístup zemědělců k údajům a jejich vlastnictví a příležitosti ke vzdělávání a odborné přípravě s cílem přilákat a udržet lidi, zejména mladé lidi, v těchto oblastech a umožnit jim zůstat tam, pokud si to přejí; vyzývá Komisi a členské státy, aby zemědělcům a správcům lesů umožnily absolvovat odbornou přípravu s cílem získat digitální dovednosti, které jim mohou pomoci co nejlépe využívat výhod

digitalizace a precizního zemědělství a pracovat účinnějším a udržitelnějším způsobem, přičemž je třeba mít na paměti, že pro mnoho zemědělců má i nadále zásadní význam osobní a ústní komunikace; je si vědom toho, že klíčovou úlohu při podpoře digitální transformace zemědělství mají organizace zemědělců;

52. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily plný soulad mezi programem Digitální Evropa, politikami zavádění širokopásmového připojení a SZP po roce 2027; potvrzuje, že je nezbytné vybavit venkovské oblasti digitální infrastrukturou a posílit dovednosti nezbytné pro práci na dálku, precizní zemědělství a digitální podnikání; zdůrazňuje, že lidé na venkově musí mít přístup k cenově dostupné digitální infrastruktuře; zdůrazňuje, že tyto investice jsou klíčové pro snížení vylidňování venkova a zvýšení atraktivity zemědělství a života na venkově pro mladší generace;
53. vyzývá k tomu, že vzhledem k vysoké míře sebevražd v odvětví zemědělství je třeba zvyšovat povědomí o významu duševního zdraví zemědělců a pracovníků v zemědělství; zdůrazňuje, že tento znepokojivý jev je způsobený mimo jiné vysokou mírou stresu, nejistotou, nadměrnou administrativní zátěží, jakož i zranitelností, sociální izolací, nedostatečnou dovolenou, zadlužením a hospodářskými obtížemi, jimž zemědělci čelí; dále zdůrazňuje, že další tlak na zemědělce při řízení jejich podniků vyvíjejí stresující kontrolní postupy v zemědělských podnicích, a vyzývá členské státy, aby vytvořily mechanismy pro řešení tohoto problému; vyzývá Komisi a členské státy, aby podpořily spolupráci na vypracování komplexní strategie duševního zdraví zemědělců a zajistily, aby byla do příští SZP zahrnuta vhodná podpůrná opatření; vyzdvihuje hodnotu přístupů přizpůsobených místním podmínkám s využitím různých typů podpůrných služeb, včetně stávajících zemědělských poradenských sítí a dalších skupin na podporu venkovských komunit; domnívá se, že je třeba vytvořit programy psychologické podpory, ale i opatření ke zjednodušení administrativy a sladění pracovního a soukromého života, aby se zlepšila kvalita života zemědělců a pracovníků v EU; opakuje, že je třeba, aby zemědělci dostávali za své tržní i netržní produkty spravedlivé ceny;
54. zdůrazňuje, že více než 70 % spotřebitelů v EU se při nákupu rozhoduje na základě informací na obalech, a upozorňuje na reálné riziko klamání spotřebitelů; vyzývá proto ke konsolidaci harmonizovaného označování EU s cílem zajistit spravedlivý a nestranný systém, který bude transparentně informovat o zemi původu, zárukách kvality a výrobních normách, včetně norem v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a ekologických norem, zemědělsko-potravinářských produktů EU; domnívá se, že je nezbytné zaručit sledovatelnost a konkurenceschopnost na jednotném trhu i v celosvětovém měřítku prostřednictvím jasných pravidel, aby se zabránilo narušení a klamavým praktikám, s cílem

chránit integritu potravinových systémů EU, posílit jejich propagaci a zlepšit informovanost a povědomí spotřebitelů;

55. vyzývá k posílení ochranných opatření pro regionální produkty, včetně posílení režimů chráněných označení původu, chráněných zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit, a to prostřednictvím zjednodušených postupů, které chrání před zneužitím a paděláním;
56. dále vyzývá Komisi, aby ukončila systémy označování na přední straně obalu, které jsou považovány za zjednodušené, jako je systém Nutri-score, a to z důvodu nedostatku širokého vědeckého konsensu a rizika, že potravinářský průmysl upraví parametry tak, aby vyhovovaly jeho zájmům;
57. vyzývá k podpoře vzdělávání v oblasti výživy ve školách a školních jídelnách s cílem pomoci dětem pochopit význam úplné a vyvážené stravy od raného věku a pomoci jim pochopit původ potravin; vybízí k rozvoji zdravých stravovacích návyků a přípravě takových jídel ve školních jídelnách, které obsahují vitaminy, vlákninu a potraviny bohaté na živiny, s cílem přispět k posílení fyzické a duševní pohody studentů; dále zdůrazňuje, že je třeba respektovat a podporovat celostátní, místní a sezónní gastronomii jako cenné kulturní dědictví, které je dobře zastoupeno ve středomořském modelu stravy; naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila, že místním a regionálním orgánům budou na programy zaměřené na tyto činnosti poskytnuty dodatečné zdroje, a zdůrazňuje, že je třeba, aby se zadávání veřejných zakázek řídilo kvalitou a nikoli cenou a aby pokud možno podporovalo spotřebu ekologických, místních a sezónních produktů se zeměpisným označením;
58. zdůrazňuje význam projektu EU pro distribuci mléka, ovoce a zeleniny dětem prostřednictvím školních programů jako klíčového nástroje na podporu zdravého stravování, zejména pro děti ze zranitelného prostředí, pro něž může být školní jídlo jedním z mála zdrojů vyvážené výživy; vyjadřuje politování nad tím, že některé členské státy finanční prostředky přidělené na tento program nevyužívají, což vede k nedostatečnému využívání dostupného rozpočtu; upozorňuje na to, že do poskytování vzdělávání v oblasti potravin je třeba zapojit zemědělce a aktéry v celém zemědělsko-potravinářském hodnotovém řetězci a podporovat přímé vazby mezi producenty a školami;
59. zdůrazňuje, že je důležité zachovat odpovídající financování produkce olivového oleje a stolních oliv vzhledem k jejich značným zdravotním a výživovým přínosům pro všechny Evropany;
60. vyjadřuje hluboké znepokojení nad rozvojem projektů výroby „masa vypěstovaného v laboratoři“; zdůrazňuje, že je třeba revidovat unijní legislativní rámec použitelný pro povolování těchto výrobků, aby byly

lépe zohledněny hospodářské, sociální a environmentální důsledky a etické aspekty spojené s tímto typem inovace;

61. vybízí politiky, školy, sdělovací prostředky, zemědělce a místní sdružení ke spolupráci při propagaci pozitivního obrazu zemědělství, zvýšení jeho přitažlivosti pro mladé lidi a k lepšímu informování o úloze zemědělců v udržitelné produkci potravin a environmentálních službách; vyzývá k širokému uznání zásadní práce zemědělců a pracovníků v zemědělství, pokud jde o bezpečnost potravin, a jejich závazku uplatňovat udržitelné postupy, a to prostřednictvím kampaní zaměřených na zvyšování povědomí spotřebitelů o rozhodnutích, která činí při nákupu, na posílení vztahů mezi spotřebiteli a zemědělci v EU a na podporu lepšího porozumění tomu, jak vyrábějí zemědělsko-potravinářské produkty, které spotřebitelé kupují; zdůrazňuje, že je třeba bojovat proti dezinformacím a zavádějícím, mylným a neopodstatněným sdělením s cílem zlepšit negativní obraz zemědělců ve společnosti; naléhavě vyzývá členské státy, aby toto uznání zahrnuly do svých vzdělávacích plánů s cílem zajistit, aby se zemědělství stalo atraktivní hospodářskou činností; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že zemědělci a obyvatelé venkova se po mnoho let potýkají s tím, že jejich činnost ztrácí prioritu a jsou na ni vynakládány nedostatečné investice;

Zjednodušení SZP po roce 2027: na cestě k efektivnějšímu řízení

62. s ohledem na budoucnost podporuje cíl Komise pro období 2024–2029 spočívající ve snížení administrativní zátěže pro zemědělce a zjednodušení právních předpisů jako průřezovou strategickou prioritu s cílem usnadnit přístup k podpoře v rámci SZP a zefektivnit její provádění v praxi; trvá na tom, že se musí jednat o jednu z hlavních zásad, na nichž jsou založena všechna opatření zaměřená na dosažení sociální, environmentální a hospodářské udržitelnosti zemědělství EU, aniž by bylo ohroženo pět hlavních cílů SZP stanovených v článku 39 SFEU; zdůrazňuje, že zjednodušení SZP by nemělo ohrozit silný regulační rámec na úrovni EU, který je zásadní pro zachování jednotnosti SZP a zajištění veřejné podpory nezbytných finančních zdrojů;
63. zdůrazňuje, že je třeba zajistit větší flexibilitu a zjednodušit strukturu financování nové SZP, která bude přínosem pro aktivní zemědělce; poukazuje na to, že nestabilní podmínky, zvyšující se regulace a rostoucí společenská očekávání způsobují u zemědělců frustraci a ovlivňují atraktivitu tohoto povolání, zejména mezi mladými zemědělci a nejzranitelnějšími osobami;
64. vyzývá Komisi, aby se při navrhování budoucí struktury SZP zaměřila na stanovení jasnějších kritérií, digitalizované postupy, standardizované pokyny, včasné informování o změnách a dostupnou technickou podporu; zdůrazňuje, že tzv. gold plating zvyšuje složitost

pro zemědělce a příjemce, což snižuje účinnost a využívání důležitých opatření;

65. požaduje lepší koordinaci mezi Komisí a celostátními a regionálními orgány, pokud jde o omezení povinností týkajících se předkládání dokumentace a podávání zpráv; zdůrazňuje, že před vypracováním vnitrostátních strategických plánů SZP je zapotřebí, aby Komise, orgány členských států, zemědělci a zemědělské organizace spolu aktivně spolupracovali; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby členské státy měly v rámci strategických plánů SZP větší flexibilitu, která jim umožní přizpůsobit konkrétní prvky, aniž by v případě potřeby musely žádat Komisi o předchozí souhlas; vyzývá ke zřízení centralizovaného elektronického systému podávání zpráv, tzv. jednotného kontaktního místa SZP, kde by zemědělci mohli podávat žádosti, zprávy a veškerou požadovanou dokumentaci na jednom místě, což by zabránilo zbytečné a zdvojené administrativě;
66. vyzývá k tomu, aby byl pro zemědělce vytvořen realistický systém založený na pobídkách, který by odrážel časový závazek příjemce, a nikoli systém založený výhradně na povinnosti dosáhnout ambiciózních environmentálních a sociálních cílů, a že by měl tento systém náležitě zohledňovat specifika zeměpisných oblastí; domnívá se, že přístupy založené na pobídkách přinášejí nejlepší výsledky, pokud jde o posílení udržitelnosti zemědělství v EU; zdůrazňuje, že je zásadní, aby při výpočtu odměny za poskytnuté služby šla metodika nad rámec úzkého pohledu na „vzniklé náklady a ušlé příjmy“ zemědělce, neboť socioekonomické ztráty širší komunity mohou být vzhledem ke ztrátám předcházejících i navazujících hospodářských činností v dané oblasti mnohem vyšší; domnívá se, že financování těchto plateb by mělo pocházet ze SZP nebo z vnitrostátních fondů, aby veřejné financování mohlo skutečně stimulovat ekologické inovace a ekologickou transformaci; vyzývá Komisi, aby prozkoumala další zdroje financování mimo SZP na podporu zemědělců při rozvoji místně přizpůsobených a udržitelných obchodních modelů;
67. zdůrazňuje, že provádění požadavků dobrých zemědělských a environmentálních podmínek musí zohledňovat stávající způsoby využívání půdy a zemědělské postupy; zdůrazňuje, že aktivní zemědělci si musí zachovat právo pokračovat ve své současné zemědělské činnosti, včetně nezbytných údržbových prací, aniž by čelili dalším administrativním nebo provozním omezením;
68. zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v posuzování požadavků podmíněnosti SZP s cílem snížit administrativní zátěž, hospodářské a jiné překážky, omezit náklady a vyhnout se nepřiměřeným požadavkům na provádění pro zemědělce; trvá na tom, že je třeba zajistit zemědělcům flexibilitu a jednoduchost a zároveň i nadále podporovat odpovědné zemědělské postupy prostřednictvím pobídek a zachovat rovné podmínky a veřejnou podporu této politiky v rámci

přístupu, který vytváří větší přidanou hodnotu a více investic do inovací;

69. naléhavě vyzývá Komisi, aby povzbuzovala zemědělce k převzetí odpovědnosti tím, že umožní určitou toleranci a zajistí, aby sankce byly spravedlivé a přiměřené, zejména pokud jde o požadavky podmíněnosti, jakož i dobrovolné ekorežimy a agroenvironmentální a klimatická opatření; zdůrazňuje, že všechny nové legislativní požadavky v rámci SZP po roce 2027 musí být doprovázeny dostatečně dlouhými přechodnými obdobími a administrativními zjednodušeními s cílem zajistit zemědělcům právní jistotu a jistotu plánování;
70. zdůrazňuje, že nařízení o společné organizaci trhů¹ musí být zjednodušeno, čímž se urychlí postupy pro poskytování mimořádné podpory zemědělcům; zdůrazňuje, že je důležité podporovat a posilovat klíčovou úlohu družstev, organizací producentů, sdružení organizací producentů, organizací producentů ovoce a zeleniny, mezioborových organizací a dalších subjektů přispívajících k zemědělsko-potravinářskému hodnotovému řetězci, včetně ekologického odvětví, a zajistit vyváženější zemědělsko-potravinový hodnotový řetězec, a tím i lepší odměňování zemědělců; naléhavě vyzývá Komisi, aby prozkoumala, jak lze jejich spolupráci prostřednictvím nařízení o společné organizaci trhů dále povzbuzovat a podporovat;
71. vyzývá Komisi, aby uskutečnila komplexní přezkum nástrojů, včetně středisek pro sledování trhu, zaměřených na zlepšení odolnosti vůči kolísavosti trhu a zhroucení tržních cen; trvá na tom, že je nezbytné aktualizovat a posílit stávající nástroje řízení rizik a zlepšit spolupráci mezi družstvy, organizacemi producentů a sdruženími organizací producentů s cílem posílit jejich úlohu při řízení hospodářských nástrojů a nástrojů řízení rizik; trvá na tom, že je třeba dále usnadnit uplatňování výjimek z pravidel hospodářské soutěže pro zemědělce s cílem řešit a překonat krize na trhu;
72. nabádá Komisi, aby v nařízení o společné organizaci trhů zajistila účinné záchranné sítě, včetně přezkumu stávajících cen v rámci veřejné intervence a referenčních prahových hodnot tak, aby přesně odrážely stávající hospodářské podmínky a realitu;

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj?eliuri=eli%3Areg%3A2013%3A1308%3Aoj&locale=cs>).

73. vítá nový balíček Komise pro odvětví vína a vyzývá Komisi, aby dále vyčlenila finanční zdroje na provádění navrhovaných opatření a na dlouhodobě udržitelné oživení odvětví vína;
74. dále připomíná, že nařízení o společné organizaci trhů by se mělo zabývat požadavkem výrobců a spotřebitelů, pokud jde o obchodní názvy některých zemědělských produktů, například produktů souvisejících s masem, které musí být chráněny před rizikem klamavého používání;
75. vyzývá k zajištění toho, aby každému legislativnímu návrhu týkajícímu se zemědělství předcházelo, s výjimkou výjimečných okolností, podrobné, komplexní a na důkaze založené posouzení kumulativních dopadů, se zvláštním důrazem na hospodářské, environmentální a sociální aspekty, s cílem poskytnout zemědělcům právní jistotu; podporuje posouzení hospodářských dopadů navrhovaných politických opatření na úrovni zemědělských podniků a finančních prostředků potřebných k jejich provádění, jakož i průběžné sledování těchto opatření; zdůrazňuje, že neustálé zvyšování regulační zátěže kladené na odvětví vyvolává u zemědělců frustraci a vede ke značným dodatečným nákladům na úrovni zemědělských podniků a je jedním z faktorů, které ovlivňují přitažlivost tohoto povolání pro nové subjekty;
76. zdůrazňuje, že při navrhování podpůrných opatření, regulačních požadavků a inovačních strategií je důležité uznat rozmanitost evropského zemědělství, včetně skleníkového zahradnictví a trvalých kultur; vyzývá k zavedení a úpravě právních předpisů EU speciálně vypracovaných s cílem řešit výzvy a příležitosti spojené se skleníkovým, městským a vertikálním zemědělstvím;
77. zdůrazňuje, že je třeba přejít na integrované a interoperabilní digitální systémy pro sledování SZP; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité podporovat shromažďování údajů a informací v rámci jednotného legislativního rámce, který se při vývoji integrovaných řídicích a kontrolních systémů opírá zejména o satelitní snímky; zdůrazňuje, že cílem těchto systémů by mělo být pokud možno omezit osobní nebo fyzické kontroly na místě a minimalizovat administrativní zátěž a náklady zemědělců; trvá na tom, že musí být plně zaručena ochrana a vlastnictví údajů zemědělců; nicméně připomíná, že s ohledem na stávající omezení při používání satelitní technologie, zejména pokud jde o malé, úzké pozemky, je nezbytné zároveň zachovat i jiné systémy;
78. vyzývá členské státy, aby uplatňovaly přístup jednotného auditu s cílem minimalizovat čas, který zemědělci ztratí při doprovázení kontrol; vyzývá Komisi, aby modernizovala integrovaný systém řízení a kontroly družicových snímků, jako je Copernicus a Galileo, s cílem integrovat stávající nové technologie a zajistit tak větší přesnost, spolehlivost a jednoduchost;

79. zasazuje se o to, aby byla členským státům umožněna větší flexibilita, pokud jde o podporu investic do klíčových inovací a technologií, jako je využívání družic, internetu věcí a podobných technologií pro zachycování provozních údajů; věří, že to zajistí transparentnost a dodržování předpisů, aniž by zemědělcům vznikaly dodatečné náklady, což usnadní přechod na systém založený na důvěře, v němž budou moci spolehliví zemědělci sami certifikovat, že dodržují předpisy, doplněný cílenými audity založenými na posouzení rizik, a nikoli na rozsáhlých a rutinních kontrolách;
80. zdůrazňuje, že je třeba navrhnout inovační strategie a digitální transformaci způsobem, který bude participativní a přístupný všem zemědělským podnikům, a zajistit, aby technologický pokrok přispíval k soudržnosti venkova, demokratické účasti a udržitelnému rozvoji;
81. považuje za nezbytné poskytnout členským státům, které uznávají, že regiony mají statutární úlohu v řízení SZP, možnost obnovit nástroje řízení na regionální úrovni v souvislosti s opatřeními pro rozvoj venkova;

Voda a oběhové hospodářství jako základ SZP po roce 2027

82. naléhavě vyzývá Komisi, aby začlenila strategický a holistický přístup k vodním zdrojům do SZP po roce 2027 a zvýšila svou součinnost s dalšími fondy EU, jako je Evropský fond pro regionální rozvoj, s cílem posílit vazbu mezi vodou a potravinami jako klíčový prvek při posilování potravinového zabezpečení a při rozvoji venkovských oblastí; dále vyzývá ke zvýšení investic do zlepšování vodohospodářské odolnosti prostřednictvím modernizace a rozvoje zadržování, distribuce a skladování vody a udržitelné regulační infrastruktury, jakož i řešení inspirovaných přírodou, což je klíčové pro dosažení účinnějšího a konkurenceschopnějšího zemědělského odvětví;
83. vyzývá Komisi, aby zaručila přístup k vodě pro udržitelné zavlažování; zdůrazňuje, že je třeba podporovat investice do čištění a zpracování odpadních vod, jakož i využívání nekonvenčních zdrojů vody, jako je recyklovaná a odsolená voda, pro zemědělské odvětví, bez ohledu na velikost zemědělského podniku, a to za konkurenceschopné ceny, přičemž pro přepravu této vody jsou stejně důležitá propojení systémů dopravy vody; vyzývá Komisi, aby zohlednila jak významné rozdíly a výzvy v členských státech, tak osvědčené postupy uplatňované jednotlivými členskými státy za účelem ochrany zemědělské produkce; vyzývá Komisi, aby investovala do vzdělávacích programů pro zemědělce v oblasti účinného využívání vody;
84. vyzývá Komisi, aby upřednostňovala podporu inovativních technologií a inteligentního zavlažování a digitalizaci infrastruktury s cílem

optimalizovat využívání vody a snížit vodní stopu, zejména v regionech postižených suchem a desertifikací, a zároveň zajistit stabilní produkci;

85. upozorňuje na skutečnost, že mnoho zavlažovacích systémů je zastaralých a neúčinných, což způsobuje značné ztráty vody, a proto vyžadují výměnu nebo modernizaci; vyzývá proto Komisi, aby mezi své priority zahrnula finanční pobídky pro tuto modernizaci, a podporuje jejich začlenění jako způsobilých investic do strategických plánů SZP a příslušných nástrojů soudržnosti EU;
86. zdůrazňuje, že využívání finančních prostředků SZP, zejména prostředků z pilíře II, k financování zavlažovací infrastruktury, je složité, a vyzývá proto k přezkumu koncepce a mechanismů financování této infrastruktury s cílem zlepšit dostupnost a využívání vodních zdrojů zemědělci, a to s ohledem na skutečné náklady a přidanou hodnotu environmentálních a krajinných služeb, které poskytují;
87. vyzývá k cílené a účinné podpoře zemědělců a lesníků v EU s cílem posílit oběhové hospodářství a začlenit se do vznikajícího biohospodářství prostřednictvím pobídek pro získávání biomasy, zemědělského odpadu a druhotných produktů, což by rovněž podpořilo energetickou autonomii zemědělských podniků a snížilo jejich závislost na vnějších vstupech; poukazuje na to, že je třeba optimalizovat využívání surovin a druhotných produktů, jejichž prostřednictvím jsou vytvářeny vedlejší produkty, jako je digestát a nové zdroje energie, včetně udržitelného bioplynu a udržitelných biopaliv, přičemž je třeba mít na paměti, že je třeba upřednostnit výrobu potravin; zdůrazňuje, že tato opatření, která nesmí vést ke zvýšení administrativní zátěže na úrovni zemědělských podniků, přispějí k posílení energetické autonomie EU, podpoří další zdroje příjmů pro zemědělce a vytvoří nové pracovní příležitosti; vybízí v této souvislosti Komisi, aby uznala význam těchto aspektů v nadcházející biohospodářské strategii do roku 2025;
88. zdůrazňuje, že je třeba zaujmout holistický přístup k dekarbonizaci zemědělství, a vyzývá k poskytnutí vhodné podpory a pobídek, včetně obnovy biomasy a odměňování zachytu uhlíku v půdě, jakož i k zajištění dostatečného financování pro zemědělce, aby mohli přijímat řešení a postupy, které snižují uhlíkovou stopu plodin při současném zachování své konkurenceschopnosti, tak aby zátěž spojená s touto dekarbonizací a pracovní zátěž nedopadala výhradně na ně;
89. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly a posilovaly integraci zemědělství a energie z obnovitelných zdrojů a uznaly potenciál této synergie pro podporu udržitelných zemědělských postupů, upevnění místní odolnosti vůči změně klimatu a posílení oběhového hospodářství; zdůrazňuje, že zemědělství může hrát

klíčovou úlohu v rámci Dohody o čistém průmyslu a transformace energetiky prostřednictvím výroby energie z obnovitelných zdrojů v tomto odvětví; vyzývá Komisi, aby vyjasnila ustanovení společné zemědělské politiky s cílem lépe sladit a zvýšit slučitelnost obnovitelných a udržitelných zdrojů energie, jako je agrosolární energie a bioplyn, se zemědělskými činnostmi;

90. zasazuje se o přezkum směrnice o dusičnanech s cílem uvést ji do souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky a osvědčenými zemědělskými postupy a zároveň i nadále chránit kvalitu vody; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby spolupracovala s členskými státy na urychleném přijetí vědecky podloženého návrhu, který umožní používání hnojiv RENURE za jasně stanovených podmínek, aby zemědělci mohli snížit svou závislost na syntetických hnojivech a urychlit přechod k oběhovějším a udržitelnějším systémům hospodaření s živinami;
91. požaduje usnadnění strukturované výměny poznatků a spolupráce mezi srovnatelnými výrobními systémy napříč členskými státy s cílem podpořit vzájemné učení, řešit problémy specifické pro jednotlivé regiony, jako jsou problémy v oblastech intenzivní produkce, a urychlit udržitelné změny, jež budou přizpůsobené konkrétní realitě každého odvětví;
92. žádá Komisi a členské státy, aby posílily využívání nástrojů řízení rizik v SZP po roce 2027 zvýšením finanční podpory zemědělskému pojištění, vzájemným fondům a nástroji ke stabilizaci příjmů; trvá na tom, že je třeba, aby bylo pojištění pro zemědělce dostupnější a finančně udržitelnější; poukazuje na to, že je třeba zavést mechanismus na úrovni EU s cílem posílit vnitrostátní systémy zemědělského pojištění, které budou aktivovány automaticky, aby bylo možné čelit extrémním a nepředvídatelným klimatickým a sanitárním krizím a krizím trhu; zdůrazňuje, že tato opatření by měla doplňovat již existující nástroje řízení trhu a neměla by oslabovat stávající vnitrostátní systémy;
93. vyzývá Komisi, aby posílila opatření k řízení rizik, včetně pojištění, systémů zajištění a dalších doplňkových fondů, z nichž se čerpá v případě vyšších prahových hodnot škod, a to jak na preventivní opatření, tak na odškodnění zemědělců v souvislosti s přírodními katastrofami, epidemiemi zvířat a chorobami rostlin; v této souvislosti považuje za nezbytné začlenit sem investice do prevence, systémů včasného varování a rozvoje nové infrastruktury zvyšující odolnost, která tomuto odvětví umožní přecházet rostoucím rizikům souvisejícím s klimatem a zotavit se z nich; zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy více využívaly nyní nedostatečně využívané nástroje řízení rizik;
94. zdůrazňuje, že je třeba reformovat a zvýšit finanční kapacitu zemědělské rezervy s cílem řešit nepředvídané narušení trhu

a události související s klimatem, jako jsou sucha a povodně; zdůrazňuje však, že zemědělská rezerva nemůže být jediným nástrojem a opakuje, že je důležité vyvinout širší škálu nástrojů řízení rizik a rychlé reakce, včetně účinnějších systémů zemědělského pojištění, vzájemných fondů, fondů pro mimořádné situace v oblasti klimatu a mimořádnou podporu likvidity pro zemědělské odvětví EU;

95. upozorňuje na nedostatek jednotných a snadno použitelných metodik pro výpočet emisí v jednotlivých zemědělských odvětvích; důrazně se proto staví proti jakýmkoli pokusům o začlenění zemědělství do systému obchodování s emisemi nebo do jakéhokoli systému ekologického zdanění;
96. zdůrazňuje, že důsledky změny klimatu jsou zasaženy všemi regiony EU; poukazuje však na to, že jižní regiony jsou zranitelnější, trpí desertifikací, suchem, zasolováním zvodnělých vrstev, lesními požáry a přetrvávajícími dešti a záplavami, jejichž zaviněním se objevují noví škůdci a choroby, což vše ohrožuje zemědělství; zdůrazňuje proto, že zemědělci v celé EU potřebují zvláštní podpůrná opatření a nástroje, aby mohli mnohem více usilovat o přizpůsobení svých činností změně klimatu a snažit se předcházet jejím negativním dopadům a tyto dopady zmírňovat; upozorňuje na význam poskytování komplexní podpory venkovským komunitám a místním orgánům při dosahování těchto cílů;
97. vyzývá k trvalé podpoře inovativních zemědělských technik, včetně těch, které se používají v ekologickém zemědělství, a dalších agroekologických postupů používaných v ekologických a stále častěji i konvenčních systémech s cílem výrazně snížit využívání vstupů a vnější závislost v zemědělství a posílit autonomii a potravinové zabezpečení;
98. trvá na tom, že budoucí rozvoj ekologického odvětví EU musí být tržně orientovaný, a vyzývá k tomu, aby nová SZP i nadále poskytovala pobídky pro zemědělce a nové účastníky na trhu, aby se zapojili do ekologického zemědělství; vyzývá Komisi, aby prozkoumala nové způsoby řešení krizí na trhu s ekologickými produkty; připomíná, že je třeba podporovat ekologickou spotřebu i prostřednictvím zadávání veřejných zakázek;
99. vybízí k tomu, aby se minimalizovalo plýtvání potravinami a potravinové ztráty v celém zemědělsko-potravinovém řetězci, včetně prvovýrobci, s cílem zajistit účinné, inovativní a udržitelné využívání všech zdrojů; vyzývá Komisi, aby přijala opatření na všech úrovních s cílem předcházet ztrátám a podporovat přeměnu přebytků na produkty s přidanou hodnotou; trvá na tom, že je třeba přikládat větší hodnotu potravinám produkováným zemědělci a oceňovat velké úsilí o jejich získávání; v této souvislosti vybízí Komisi, aby podporovala řešení, jako je přezkum dat minimální trvanlivosti

a používání přírodních konzervačních látek na biologické bázi, s cílem prodloužit trvanlivost potravinářských výrobků;

100. vyzývá Komisi, aby vypracovala komplexní strategii získávání živin v celém zemědělsko-potravinářském řetězci, jež by cíleně podporovala inovace při separaci, zpracování a opětovném použití živin ze zpracování potravin a z odpadu generovaného maloobchodem a spotřebiteli;

Atraktivní odvětví pro nové generace

101. zdůrazňuje, že zajištění generační obměny a podnikání žen má zásadní význam pro zachování budoucnosti zemědělství EU a sociálně-ekonomické struktury venkovských oblastí; uznává úsilí vyvíjené prostřednictvím opatření SZP na podporu generační obměny, zejména v okrajových venkovských oblastech, a zdůrazňuje, že je třeba je posílit; poukazuje však na to, že SZP nemůže být jediným nástrojem pro zapojení mladých lidí a žen do zemědělství, ale musí být podpořena vnitrostátními strategiemi zahrnujícími soukromé zdroje financování, včetně bank, společné hospodaření a partnerství a finanční nástroje s omezenými nebo nulovými požadavky na spolufinancování; trvá na tom, že životně důležitý cíl zajistit generační obměnu v zemědělství EU musí být doprovázen strukturálními opatřeními, zejména pokud jde o inovace, digitalizaci, digitální konektivitu a přístup k půdě; v tomto ohledu očekává zveřejnění strategie Komise pro generační obměnu;
102. vyzývá členské státy, aby vypracovaly soudržné, udržitelné a předvídatelné strategie ke zvýšení atraktivity práce v zemědělství a zajistily slučitelnost s politikami EU a regionálními politikami, včetně jejich vnitrostátních strategických plánů; trvá na tom, že je třeba navýšit a mobilizovat finanční zdroje SZP ve prospěch generační obměny, což v současné době zahrnuje dodatečnou platbu v rámci prvního pilíře a podporu na investice a na usazení, která je k dispozici v rámci pilíře II, jakož i vytvoření nových finančních nástrojů mimo SZP; zdůrazňuje, že tyto nástroje by měly zahrnovat posílené daňové výjimky a pobídky, půjčky s nízkým úrokem, systémy záruk za zemědělské úvěry, dotace na nástroje přesného zemědělství a služby odborné přípravy, včetně udržitelných obchodních modelů, jejichž cílem je zlepšit ziskovost;
103. zdůrazňuje, že je důležité poskytovat diverzifikované, přizpůsobené a nezávislé poradenské služby na podporu mladých zemědělců a nových účastníků na trhu, a to jak před zahájením jejich činnosti, tak v následujících letech, zejména v oblasti sociálních dovedností, digitálních a přímých marketingových dovedností, účetnictví, právních aspektů, diverzifikace podnikání, udržitelného zemědělství a komunikace; prosazuje široké využívání inkubátorů zemědělských podniků, které umožňují potenciálním zemědělcům těžit ze znalostí zemědělců s několika lety zkušeností ve strukturovaném prostředí,

než převezmou samostatný zemědělský podnik; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily zřízení vnitrostátních středisek pro odbornou přípravu mladých zemědělců;

104. žádá Komisi, aby posoudila, zda by prodloužení věkové hranice pro podporu mladých zemědělců na 45 let nepovzbudilo více lidí k zahájení činnosti v zemědělství, a to i prostřednictvím rekvalifikace; vyzývá Komisi, aby rovněž přehodnotila další prvky kritérií způsobilosti, které mohou být příliš restriktivní;
105. vítá dohodu o spolupráci se skupinou Evropské investiční banky (EIB) jako slibný model, který může podpořit vytváření finančních nástrojů pro řadu aspektů SZP, včetně podpory pro mladé zemědělce, ženy podnikající v zemědělství a politiky v oblasti vodohospodářské odolnosti, odolnosti trhu a odolnosti vůči změnám klimatu ve všech členských státech; je přesvědčen, že úloha EIB by se měla zaměřovat primárně na poskytování nízkonákladového financování, které odpovídá financování kapitálových položek a infrastrukturních projektů, do nichž by se mohli zemědělci zapojit v rámci modernizačního programu;
106. vybízí členské státy, aby navrhly mechanismy, které usnadní přechod k důstojnému a plánovanému odchodu do důchodu; vyzývá zejména k zavedení systémů předčasného odchodu do důchodu pro zemědělce, které by byly financovány ze samostatných fondů; požaduje rozšíření služeb, které spojují zemědělce odcházející do důchodu se začínajícími mladými nebo novými zemědělci, mimo jiné spolu s logistickou podporou a právním poradenstvím, s cílem umožnit vzájemně prospěšný převod zemědělských podniků a zajistit kontinuitu znalostí a zemědělské činnosti;
107. vyzývá Komisi a členské státy, aby se ve svých strategiích generační obnovy zabývaly specifickými překážkami, s nimiž se potýkají ženy, zejména mladé ženy, které chtějí vstoupit do zemědělského odvětví, včetně otázek, které přímo nesouvisí se zemědělstvím, jako jsou odpovídající zdravotní péče a sociální služby; uznává úsilí vyvíjené prostřednictvím opatření SZP na podporu žen v zemědělství, avšak zdůrazňuje, že je zapotřebí silnější a lépe uzpůsobená podpora, zejména v okrajových venkovských oblastech, včetně přístupu k půjčkám, odborné přípravě nebo finanční pomoci, aby se zajistilo skutečné zapojení žen a rovné příležitosti; naléhavě vyzývá členské státy, aby vytvořily vhodné podmínky pro aktivní účast žen v reprezentativních zemědělsko-potravinářských organizacích a v řídicích orgánech zemědělských podniků a sdružení venkovských žen; v této souvislosti vítá připravované vytvoření platformy žen hospodařících v zemědělství jako prostoru pro dialog a výměnu osvědčených postupů s cílem posílit účast a rovné příležitosti v zemědělsko-potravinářském odvětví;

108. vyzývá Komisi a členské státy, aby se neprodleně zabývaly problémem úbytku a koncentrace zemědělské půdy, včetně nedostatečné transparentnosti tohoto trhu; zdůrazňuje, že pronájem pozemků za podmínek právní jistoty je schůdnou krátkodobou alternativou pro usnadnění přístupu k půdě, protože jeho zavedení vyžaduje méně zdrojů a podporuje generační obměnu; zdůrazňuje význam veřejně podporovaných služeb párování nabídky a poptávky po zemědělské půdě a strukturovaného plánování nástupnictví, zejména pokud jde o převod půdy, který umožňuje předčasný odchod do důchodu a kontinuitu řízení zemědělských podniků; doporučuje členským státům, aby přijaly politiky na podporu dlouhodobého stabilního pronájmu půdy, čímž zajistí jistotu držby a čas na investice, zejména pro mladé, ženy a nové zemědělce, což by mohlo také zlepšit zdraví půdy, environmentální výkonnost a odolnost vůči změně klimatu;
109. vítá záměr Komise zřídit středisko EU pro sledování zemědělské půdy, které by mělo zlepšit transparentnost trhu se zemědělskou půdou v EU a usnadnit harmonizaci údajů o zemědělské půdě a přístup k ní, umožnit spolupráci a výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy a poskytnout doporučení pro informovanější tvorbu politik EU;
110. zdůrazňuje, že zachování rozmanitých kulturních krajín EU má nejen ekologický a turistický význam, ale je také základním kamenem regionální identity a dlouhodobé odolnosti venkova; požaduje proto jejich výslovné uznání a začlenění jejich zachování jako strategického cíle do SZP po roce 2027;
111. podporuje takové přístupy k obnově přírody, které fungují v partnerství se zemědělci a vlastníky půdy a zajišťují plné dodržování vlastnických práv;;
112. vybízí Komisi, aby prozkoumala, jak by SZP mohla podpořit nové obchodní modely pro zemědělce na cestě k ještě udržitelnějšímu a konkurenceschopnějšímu zemědělství v Evropě;
113. vyzývá Komisi, aby podporovala partnerství pro výměnu osvědčených postupů a inovativních nápadů mezi členskými státy ve spolupráci s místními orgány, vysokými školami, výzkumnými středisky a zemědělskými podniky; zdůrazňuje, že tato spolupráce by se měla zaměřit na zjednodušení, dostupnost, zvýšení udržitelnosti a řešení problémů specifických pro každý region a odvětví a měla by být podporována vhodnou odbornou přípravou, aby se zabránilo deformacím a rozdílným přístupům, které by mohly zemědělce znevýhodňovat;
114. vybízí k podpoře podpůrných a zviditelňujících programů, odrážejících obohacující a naplňující životní styl, který může zemědělské odvětví nabídnout, a vyzdvihující hodnotu zemědělců

a jejich závazek vůči přírodě, potravinovému zabezpečení a samotným vlastnostem a hodnotám, které jsou neodmyslitelně spjaty s prací těchto profesionálů; upozorňuje na význam dlouhodobé konzistentnosti politiky jakožto základního předpokladu pro stanovení jasných dlouhodobých cílů pro odvětví zemědělství;

115. zdůrazňuje význam důrazné a dobře financované politiky EU v oblasti propagace, včetně zvýšení rozpočtových prostředků na SZP, s cílem zvýšit povědomí o kvalitě zemědělských a potravinářských produktů EU jak v rámci EU, tak na celosvětové úrovni, a zdůrazňuje, že to má ještě větší význam v obdobích hospodářské nejistoty;

Inovace pro další modernizaci zemědělství

116. vyzývá k přijetí ambiciózního investičního balíčku pro inovace, technologie a aplikovaný výzkum, který bude přizpůsoben potřebám zemědělců a bude financován prostřednictvím SZP, programu Horizont Evropa, programu Digitální Evropa a dalších podpůrných mechanismů, jež budou hrát klíčovou úlohu při podpoře udržitelnějšího a lépe přizpůsobeného odvětví zemědělství; zdůrazňuje, že program Horizont Evropa by měl zahrnovat zvláštní pilíř věnovaný zemědělství, zaměřený na podporu výzkumu, inovací a předávání znalostí v zemědělsko-potravinářském odvětví;
117. zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby inovativní a digitální řešení mohla být využívána za spravedlivých podmínek ve všech typech zemědělských podniků a ve všech oblastech EU a aby tato řešení podporovala udržitelné zemědělství, pomáhala při řízení rozmanitosti a složitosti agroekosystémů, přispívala ke strategiím zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, zlepšovala příjmy zemědělců, snižovala administrativní zátěž pro zemědělce i správní orgány, předjímalaby budoucí podmínky produkce a byla v souladu s očekáváními spotřebitelů a společnosti; zdůrazňuje, že využívání nových technologií by mělo být podpořeno vhodným právním rámcem, aby se mohl plně rozvinout jejich potenciál, a mělo by podléhat důkladnému posouzení rizik;
118. vyzývá k navýšení finančních prostředků na aplikovaný výzkum udržitelných a účinných alternativ ke konvenčním přípravkům na ochranu rostlin a vybízí k revizi stávajících schvalovacích postupů; zdůrazňuje, že je třeba zabránit dalšímu stahování přípravků na ochranu rostlin, které dodržují stanovené zákonné bezpečnostní limity, z trhu, pokud ještě nejsou k dispozici alternativy, s cílem zajistit, aby mohla být zachována bezpečná a udržitelná zemědělská produkce; poukazuje na potenciál biostimulantů pro zlepšení produktivity rostlin;
119. zdůrazňuje, že je důležité uznat a posílit úlohu modelu AKIS jako strategického a průřezového nástroje SZP po roce 2027, který je schopen zajistit účinné šíření znalostí a inovací mezi zemědělci;

domnívá se, že účinný a koordinovaný model AKIS má zásadní význam pro dosažení klíčových cílů SZP, pokud jde o konkurenceschopnost, udržitelnou produkci potravin, odolnost vůči změně klimatu a digitální transformaci, a musí být plně začleněn do vnitrostátních strategických plánů;

120. uznává důležitost evropského inovačního partnerství v oblasti zemědělské produktivity a udržitelnosti (EIP-AGRI), které přispělo k pokroku v inovacích v zemědělsko-potravinářském a lesnickém odvětví, a to vytvořením operačních skupin a realizací inovativních projektů zaměřených na rozvoj nejmodernějších řešení prokazujících osvědčené postupy, která zlepšují udržitelnost, odolnost a konkurenceschopnost zemědělsko-potravinářského odvětví; vyzývá Komisi, aby posílila podporu této iniciativy v rámci SZP po roce 2027;
121. poukazuje na nutnost navrhnout v rámci rozvoje venkova konkrétní opatření založená na zásadách integrovaného udržitelného zemědělství, s cílem více využívat integrovanou ochranu rostlin, včetně biologické ochrany, bezpilotních letounů a endoterapie, optimalizovat používání přípravků na ochranu rostlin, kdy budou vždy dodržovány stanovené právní a bezpečnostní limity a zemědělcům budou poskytnuty náhrady za případné finanční ztráty; zdůrazňuje, že je důležité zavést integrované zemědělství jako obecně uznávaný systém v EU a dosáhnout pokroku, pokud jde o zavedení a podporu udržitelných a ekologických zemědělských postupů;
122. zdůrazňuje, že je důležité mobilizovat soukromé financování v rámci SZP s cílem zvýšit investice do zemědělství a rozvoje venkova nalezením dlouhodobějších zdrojů pro organizace zemědělců, zejména pro malé a střední podniky a rodinné podniky;
123. konstatuje, že podle studie výzkumné služby Evropského parlamentu (EPRS) z roku 2025¹ dochází v některých regionech ke koncentraci malého počtu velkých jatek; zdůrazňuje proto, že prostřednictvím fondů SZP je třeba podporovat zřizování a rozvoj jatek, a stimulovat tak místní hospodářství, vytvářet pracovní místa a posilovat krátké dodavatelské řetězce;
124. vyzývá k rychlému schválení a zavedení nových šlechtitelských technik, jako je CRISPR-Cas, v malých i velkých podnicích s cílem

¹ Studie nazvaná „Animal welfare during transport: Update on the implementation of Council Regulation (EC) No 1/2005 (Dobré životní podmínky zvířat během přepravy: Aktuální informace o provádění nařízení Rady (ES) č. 1/2005“, EPRS, oddělení pro následné posuzování, březen 2025, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/765766/EPRS_STU\(2025\)765766_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/765766/EPRS_STU(2025)765766_EN.pdf).

podpořit rozvoj plodin, které budou odolnější, budou účinněji využívat zdroje a budou environmentálně udržitelné;

125. vyzývá k přijetí opatření, která zajistí, aby si zemědělci zachovali plnou odpovědnost za své údaje a kontrolu nad nimi, čímž by byla chráněna jejich práva a podporována transparentnost při využívání a sdílení zemědělských údajů v souvislosti s vyvíjecími se digitálními inovacemi a inovacemi založenými na umělé inteligenci;
126. uznává potenciální přínosy dobrovolného celoevropského rámce pro certifikaci odstraňování uhlíku a naléhavě vyzývá Komisi, aby zlepšila přístup zemědělského odvětví k těmto příležitostem; zdůrazňuje, že uhlíkové a přírodní kredity by mohly představovat pozitivní pobídku a dodatečnou odměnu pro zemědělce, zejména mladé zemědělce, tím, že by spravedlivě odměňovaly postupy, jako je agrolesnictví a regenerativní hospodaření s půdou, které přispívají k zachycování uhlíku a snižování emisí v zemědělských podnicích; zdůrazňuje, že takový certifikační rámec musí být otevřený a dostupný všem zemědělcům, kteří jsou ochotni zachovat nebo zvýšit kapacitu pro ukládání uhlíku ve své půdě, a vybízí Komisi, aby vytvořila podmínky pro zajištění tržní poptávky po těchto certifikátech prostřednictvím vhodných pobídek a dlouhodobé tržní předvídatelnosti pro investory ze soukromého sektoru; zdůrazňuje, že uhlíkové zemědělství by mělo doplňovat, nikoli nahrazovat aktivní a udržitelnou zemědělskou produkci;
127. vyzývá Komisi, aby podporovala výrobu solární energie v zemědělských podnicích způsobem, který zajistí, aby vlastnictví zařízení a získané výhody zůstaly majiteli půdy a místní komunitě a jenž bude slučitelný se zemědělskou činností, s cílem zlepšit schopnost zemědělců přizpůsobit se změně klimatu a přispět ke stabilitě a diverzifikaci jejich příjmů;
128. naléhavě vyzývá Komisi, aby se řídila doporučeními Niinistöovy zprávy a zvážila význam strategických potravinových zásob; vyzývá k rozsáhlému zavedení strategických zásob potravin na základě solidních zkušeností získaných ve Finsku a Německu a k začlenění koncepce „dvojího použití již při návrhu“ do politik rozvoje výroby biopaliv; domnívá se, že bez strategických potravinových zásob nemůže existovat potravinová soběstačnost;
129. zdůrazňuje, že je důležité výslovně potvrdit zákonnost pěstování, sklizně, zpracování a uvádění na trh celé rostliny konopí pro povolené průmyslové účely v celé EU s cílem poskytnout právní jistotu zemědělcům, zpracovatelům, regulačním orgánům a spotřebitelům; konstatuje, že pěstování konopí vyžaduje poměrně málo vstupů, zejména hnojiv, přípravků na ochranu rostlin a vody; zdůrazňuje, že přispívá také ke zdraví půdy a biologické rozmanitosti a že nabízí nové hospodářské příležitosti, dodatečné příjmy a inovace ve venkovských oblastech poskytováním surovin pro průmyslové

využití, jako jsou textilní vlákna, a pro další využití, například pro oblast zdraví, potraviny a krmiva; vyzývá Komisi, aby pro právní klasifikaci průmyslového konopí stanovila společnou celounijní prahovou hodnotu 0,5 % tetrahydrokanabinolu (THC) a zajistila tak harmonizaci vnitrostátních právních předpisů v souladu s rozsudky Soudního dvora Evropské unie a mezinárodním právem;

◦

◦ ◦

130. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.